

40
† ΜΗΤΡ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΑΠΟ Μ. ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Α΄.

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Ι ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΑΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1933

 **SISMANOGLIO
MEGARÒ**

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΤΩΙΣ ΛΕΙΜΝΗΣΤΩΙ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ ΣΙΔΕΡΙΔΗ

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΟΛΟΓΩΙ

ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙ ΦΙΛΩΙ

ΤΙΜΗΣ, ΜΙΝΗΘΗΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ

ΕΝΕΚΕΝ

© BISMANTOGLIO

† ΜΗΤΡ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΑΠΟ Μ. ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚΗ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Α.

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ Ι ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΑΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ"

1933

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΧΑΛΚΗ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Τὸν Κατάλογον τοῦτον, περιλαμβάνοντα περί τοὺς 180 κώδικας, ἐξεπονήσαμεν, ὅτε, μετὰ τὴν δευτέραν ἐκ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἀπομάκρυνσιν ἡμῶν τῇ 28 Ἀπριλίου 1921, διεμένομεν ἐν τῇ μυροβόλῃ Χάλκῃ, μόνην ἀναψυχὴν καὶ ἀνακούφισιν εὐρίσκοντες εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐργασίαν, ἔλαβε δὲ πέρας τῇ 2^ῳ Ἀπριλίου 1922, ἡμέρᾳ τοῦ Μ. Σαββάτου. Εἰς τὴν πολύπονον ταύτην ἐργασίαν ἀνεκούφισεν ἡμᾶς οὐκ ὀλίγον διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν μᾶλλον δυσνοήτων σημειώσεων ὁ ἀείμνηστος Βυζαντινολόγος καὶ πολύτιμος φίλος Ξενοφῶν Σιδερίδης, ὅστις, χάριν τῶν ἰδιαιτέρων αὐτοῦ μελετῶν καὶ χάριν ἡμῶν, ἐπεσκέπητο τότε συχνότερον τὴν Χάλκην· διὰ τοῦτο ἱερὸν χρέος ἐκτελοῦντες τὸν Κατάλογον τοῦτον ἀφιερῶμεν τῇ προσφιλεῖ καὶ τιμῇ αὐτοῦ μνήμῃ.

Περὶ τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς πρῶτος ἔγραψεν ἐλάχιστα ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντῖος ὁ Α' ὁ Σοφὸς ὁ ἀπὸ Σιναίου¹. Μετ' αὐτὸν συντόμως ἐπίσης ἔγραψεν ὁ Σκαρλάτος Δ. Βυζάντιος². Εἰδικὰς πραγματείας περὶ τῆς Μονῆς καὶ ἐν μέρει περὶ τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς ἔγραψαν ὁ Βαρθολομαῖος Κουτλουμουσιανός³ καὶ ὁ Ξενοφῶν Δ. Μογέ⁴, ὡς καὶ ὁ Μ. Γεδεών⁵, δημοσιεύσας σημείωμα περὶ τῆς Μονῆς Καμαριωτίσσης. Ἐπίσης ὁ Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμέυς⁶, ὅστις ἐν περισπουδάσῳ αὐτοῦ μελέτῃ ἀναγράφει 40 κώδικας τῆς Μονῆς Χάλκης κομισθέντας μετὰ τὴν

¹ Κωνσταντίου Α' τοῦ ἀπὸ Σιναίου, Κωνσταντινιάς παλαιὰ τε καὶ νεωτέρα. σελ. 213-217. Ἐν Κ/πόλει 1844.

² Σκαρλάτου Δ. Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινούπολις ἢ περιγραφὴ τοπογραφικῆ, ἀρχαιολογικῆ καὶ ἱστορικῆ τῆς περιωνύμου ταύτης μεγαλοπόλεως τόμ. Β' σελ. 303-309. Ἀθήνησιν 1862.

³ Βαρθολ. Κουτλουμουσιανοῦ, Ὑπόμνημα Ἱστορικὸν περὶ τῆς κατὰ Χάλκην Μονῆς τῆς Θεοτόκου. Ἐν Κ/πόλει 1846.

⁴ Ξενοφ. Δ. Μογέ, Ἡ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνοεμπορικὴ σχολή. Ἐν Κων/λει 1875.

⁵ Μ. Ι. Γεδεών, Σημείωμα περὶ Καμαριωτίσσης, ἐν Ἑκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ· τόμ. ΚΒ' σελ. 473-475, 482-486, 508-510. Πρβλ. Ἀλεξ. Λαυριώτου, Περὶ τῆς κατὰ τὴν νήσον Χάλκην Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν Ἑκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ· τόμ. ΚΑ' σελ. 7-8.

⁶ Ἀθανασίου Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σφζουπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς Πετροπόλεως τόμ. Ζ' σελ. 661-695.

καταστροφὴν τῆς Μονῆς Σφζοπόλεως τοῦ Τιμίου Προδρόμου εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας τοὺς ὑπ' ἀριθ. 1. 2. 10. 16. 17. 28. 32. 34. 40. 42. 49. 57. 63. 77. 85. 87. 89. 102. 103. 104. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 119. 129. 131. 137. 138. 144. 147. 155¹ καὶ τέσσαρας ἄλλους ἀποκειμένους ἐν τῷ Σκευοφυλακίῳ τῆς Μονῆς Χάλκης¹, χωρὶς ὁμῶς νὰ περιγράψῃ αὐτοὺς λεπτομερῶς, ἀρκούμενος μόνον εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῶν διαφορῶν ἐν αὐτοῖς σημειωμάτων.

Ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμέως² ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 κώδικος τῆς Μονῆς ἐδημοσίευσεν ἐπιστολάς Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, περιγράψας λεπτομερῶς αὐτόν. Ἐπίσης περιέγραψε τὸν ὑπ' ἀρ. 158 κώδικα, ὅστις περιλαμβάνει καὶ πέντε ἐπιστολάς τοῦ Λιβανίου (φ. 264 - 265), ὡς καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 159 περιέχοντα καὶ τοῦτον ἐπιστολάς τοῦ Λιβανίου (φ. 115^a - 143^b). Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ μακαρίτου Ἀθανασίου Παπαδοπούλου Κεραμέως εἶναι περισπούδαστος. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραλειφθέντα συνεπληρώσαμεν ἐν τῷ Κατάλογῳ ἡμῶν.

Ἐν ἔτει 1901 ὁ D' Jos. Boyens³ ἰδημοσίευσεν Κατάλογον κωδίκων ἀγιογραφικοῦ περιεχομένου ὑπὸ τὸν τίτλον «Catalogus Codicum Hagio-graphicorum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula», ἐν ᾧ ἀναγράφει τοὺς βίους, τὰς πολιτείας καὶ τὰ μαρτύρια διαφορῶν ἁγίων καὶ μαρτύρων περιεχομένων εἰς τοὺς ὑπ' ἀριθ. κώδικας 6. 8. 10. 13. 17. 18. 19. 20. 34. 47. 62. 82. 83. 129. 139 καὶ 157 τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραλειφθέντα συνεπληρώσαμεν ἐπίσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κατάλογῳ.

Ἐν ἔτει 1901 ὁ ἀείμνηστος Ξενοφῶν Σιδερίδης ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. ΑΥΙΘ τακτικῇ εἰδικῇ συνεδρίᾳ τοῦ ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου⁴ ἐποίησατο ἀνακοίνωσιν, ἐν ἣ μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ θαυμαστῆς κριτικῆς ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας ἐν Χάλκῃ, παρέχων πλείστας ὄσας πολυτίμους πληροφορίας περὶ αὐτῆς.

Ἐν ἔτει 1914 ὁ † Σ. Γ. Σ. ἔγραψε σημείωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ»⁵. Ἐκ ταύτης λαβῶν ἀφορμὴν ὁ κλεινὸς

¹ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἐνθ' ἀν. σελ. 678.

² Ἀθαν. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Συνοπτικὴ Ἐκθεσις παλαιογραφικῶν ἐρευνῶν ἐν τε Κων/λει καὶ ταῖς χώραις τοῦ Πόντου διὰ τὴν Μαυρογορδάτειον Βιβλιοθήκην. Ἐν τῷ Ἑλλην. Φιλολογ. Συλλόγῳ Κων/λεως Παραρτ. τόμ. 17^ο σελ. 3 - 8. Τοῦ αὐτοῦ, Ἰουλιανοῦ Αὐτοκράτορος Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ μετὰ προλεγομένων καὶ κριτικῶν σημειώσεων, Ἐνθ' ἀν. σελ. 9 - 26, 27 - 35. Τοῦ αὐτοῦ, Λιβανίου Ἐπιστολαί... Ἐνθ' ἀν. σελ. 36 - 64.

³ D' Jos. Boyens, Catalogus Codicum Hagio-graphicorum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula ἐν «Analectis Bollandianis» tom XX p. 45 - 70.

⁴ Τόμ. ΚΘ σελ. 7 (1907).

⁵ Ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τόμ. ΑΔ' σελ. 87 - 89 (1914).

Μητροπολίτης Νικομηδείας Φιλόθεος Βρυέννιος ἔγραψεν ἀξιόλογον μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναστήλωσις τῆς Ἱστορικῆς ἀληθείας διὰ τῆς εὐτυχούς ἀνακαλύψεως τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Σελευκείας κυρίου Γερμανοῦ Στρηνοπούλου»¹. Κατὰ πόσον ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ Στρηνοπούλου ὑπῆρξεν εὐτυχῆς γράφομεν ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἀνεκδότῳ μελέτῃ ἡμῶν «Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας Χάλκης».

Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας ἔγραψε καὶ ὁ Ἀββᾶς Μαρίν εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ «Les Moines de Constantinople». Ἐν ἔτει δὲ 1841 ἐξεδόθη ἐν Κων/λει μικρὸν φυλλάδιον ἐκ 13 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόγραμμα Ἱστορικὸν τῆς ἀνέκαθεν οἰκοδομῆς τοῦ κατὰ Χάλκην Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ δηλωτικόν».

Περὶ τῆς Μονῆς ἐπίσης ἔγραψαν συνοπτικῶς ὁ Sestini, ὁ Schlumberger, ὁ Καισάριος Δαπόντης καὶ ἄλλοι, περὶ ὧν ποιούμεθα λόγον ἐν τῇ μελέτῃ ἡμῶν περὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Μονῆς. Ἐκτὸς τῶν σφζομένων κωδίκων τῆς Μονῆς ὑπάρχουσι καὶ τινες μὴ περιλαμβανόμενοι ἐν τῷ Καταλόγῳ αὐτῆς πρὸ πολλοῦ φυγαδευθέντες ἐξ αὐτῆς, καὶ δὴ

1) Ὁ κειτορικὸς κώδιξ τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σφζοπόλεως, περιγραφὴν τοῦ ὁποίου ἐποίησατο ὁ ἀειμνηστὸς Ἰωάννης Σακκελίω².

2) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 224 κώδιξ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς τοῦ Φιλοθέου³.

3) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 329 κώδιξ τοῦ ἐν Κων/λει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου «Αἱ τρεῖς Λειτουργίαι»⁴.

4) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 426 (5933) κώδιξ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος «Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι»⁵.

5) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 204 (2217) κώδιξ τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει «Αἱ θεῖαι λειτουργίαι» γραφεὶς ὑπὸ Θεοδοσίῳ Μηδείας τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου ἐν ἔτει 1634 Σεπτεμβρίου α' Ἰνδ. γ'. Βεβαίως ὁ κώδιξ οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας Χάλκης, ἐν ἣ ἔζησε καὶ ἀπεβίωσεν ὁ Θεοδοσίος⁶.

6) Οἱ ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Παρισίων ὑπ' ἀριθ. 755 τοῦ ια' αἰῶνος καὶ ὁ ὑπ' ἀριθ. 1543 τοῦ ιγ' αἰῶνος ἀγιογραφικοὶ κώδικες προέρχονται ἐκ τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Χάλκης⁷.

¹ Ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τόμ. ΔΕ' σελ. 203-206 (1915).

² Ἰωάν. Σακκελίωτος, Ἰωάννου Ε' καὶ Ἰωάννου Ζ' τῶν Παλαιολόγων χρυσόβουλλον καὶ ἀργυρόβουλλον περὶ τῆς κατὰ τὴν Σφζοπόλιν Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολ. Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος τόμ. Β' σελ. 612-613.

³ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἡ ἐν τῷ νησίῳ... σελ. 679.

⁴ Τοῦ αὐτοῦ, Ἐνθ' ἀν.

⁵ Σπ. Λάμπρου, Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos Vol. II σελ. 373, Cambridge 1900.

⁶ Σπ. Λάμπρου, Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos Vol. I σελ. 191, Cambridge 1896.

⁷ Bollandista Catalogus Hagiographicorum Graecorum.

7) Ὁ ἐν τῷ Βατικανῷ Cod Reg. Svec. 34 τοῦ ιβ' αἰῶνος «Βίοι τῶν ὁσίων Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ»¹

8) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 49 κώδιξ τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Ἱεροσολύμων γραφείσ ἐν ἔτει 1726 ὑπὸ Παύλου μοναχοῦ Μυτιληναίου ἦν κτῆμα τῆς Μονῆς Παναγίας τῆς Χάλκης².

Ἐν τῇ καταρτίσει τοῦ Καταλόγου ἡμῶν κυρίως εἶχομεν ὑπ' ὄψιν τοὺς κώδικας τῆς Μονῆς μετ' ἐπιμελείας μελετήσαντες λεπτομερῶς αὐτούς. Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς εὑρομεν σύντομον Κατάλογον χειρογράφου ὑπὸ τὸν τίτλον «Περιγραφικὸς Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Χάλκῃ Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς συνταχθεὶς ὑπὸ Ἀντωνίου Ῥώτα ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Γ. Α. Λιανοπούλου κατ' Αὔγουστον τοῦ 1887». Τὸν Κατάλογον τοῦτον τοῦ γηραιοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, ἀτελέστατον ὄντα, ἐλάχιστα ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν. Εἶχομεν ὁμοίως τὸ εὐτύχημα, ἀφ' οὗ πλέον συνεπληρώσαμεν τὸν ἡμέτερον Κατάλογον, νὰ εὑρωμεν μεταξὺ τῶν ἐντύπων βιβλίων τῆς Μονῆς ἕτερον Κατάλογον χειρογράφου, πάσης προσοχῆς ἄξιον, συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ Λιευθентοῦ τῆς Σχολῆς καὶ εἰτα Μ. Πρωτοσυγκέλλου Δωροθέου Εὐελπίδου, τοῦ μετὰ ταῦτα πάλαι ἀύστου Μητροπολίτου Κορυθαῖας.

Ὁ Κατάλογος οὗτος, ἐλάχιστα διαφέρων τοῦ ἡμετέρου, ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ἀφορμὴν νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἡμετέραν ἐργασίαν, ἐν οἷς ὁ ἀείμνηστος Δωροθέος Εὐελπίδης σημειοὶ περὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀπαντῶνται μεταξὺ κωδίκων καὶ τῶν ἐκδιδομένων ἐν σχέσει πρὸς τὰς μνήμας τῶν Ἁγίων καὶ τοῦ Τριφιδίου. Ἐν τῷ Καταλόγῳ ἡμῶν σημειοῦμεν ὅσα ἐξ αὐτοῦ παρελάβομεν.

Ἄτυχῶς, ὡς ἐμάθομεν παρὰ τοῦ φιλοπονωτάτου Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανοῦ, ὅστις ἤσχολήθη περὶ τῆς μελέτης τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς, ὁ Κατάλογος οὗτος τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς, παραπεσὼν πιθανῶς μεταξὺ ἀχρήστων ἐγγράφων. Ἡ εὑρεσις αὐτοῦ θα ἦτο εὐτύχημα διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Μονῆς, ἂν καὶ ὁ ἡμέτερος πληρέστερος αὐτοῦ ἀναληροὶ αὐτὸν ἐν πᾶσι.

1.

Χαρτὶ 0,40,5 × 0,26,5. 1Α' αἰῶνος (1360), φ. 511.

Στίχοι σελίδων 40. Σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον παλαιὸν μετὰ χάρτου λευκοῦ ἐξωτερικῶς ἐπὶ χονδρῶν ξυλίνων πλακῶν. Διατήρησις καλή.

Συναγωγὴ λόγων 87.

Λεῖπει ὁ α' λόγος. Ἄρχεται ἐκ τοῦ τέλους τοῦ α' λόγου φ. 1^ο.

Ὁ β' Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Ἄρχῃ μὲν ἡμῖν...».

¹ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κερραμέως, Ἡ ἐν τῷ νησίφ... σελ. 679.

² Τοῦ αὐτοῦ, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη τόμ. Β' σελ. 93.

Ὁ γ' (φ. 5^α) Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.
Ἄρχ. «Εἰ μετράται γῆ σπιθαμῆ».

Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ

1. (φ. 9^α) Εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

2. (φ. 14^α) Εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

3. (φ. 20^α) Εἰς τὴν Γενέθλιον ἡμέραν τῆς παναμώμου κτλ.

Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως

(φ. 24^β) Λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Πᾶσα μὲν ἑορτὴ καὶ πᾶσα πανήγυρις».

(φ. 29^α) Λέοντος Βασιλέως λόγος εἰς τὴν ἐκ σιτηρωτικῶν λαγόνων ἀνθήσασαν ἐν ἀνθρώποις σωτήριον γοιήν.

Ὅλοι οἱ ἄνω λόγοι περιλαμβάνονται μέχρι τοῦ φ. 31.

(φ. 32^α) Φιλοθέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὸν Ἅγιον Φωκᾶν Ἱερομάρτυρα καὶ θαυματουργόν. Ἄρχ. «Εἰ δὲ καὶ τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους μαθητὰς καὶ ὑπηρέτας τοῦ λόγου οὐκ αὐτὸ τοῦτο μόνον» κτλ. Τέλ. «Τὴν μόνην ἀληθινὴν καὶ ἀκατακτάστον εἰρήνην καὶ ἡδίστην κατάπανσιν καὶ ἀπόλαυσιν».

(φ. 40^α) Ἱστορία Ἰακώβου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

(φ. 45^α) Πρόκλου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκώμιον εἰς τὴν Θεοτόκον.

(φ. 47^β) Κοσμᾶ Βεσιτίωρος λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν Προφήτην καὶ Ἀρχιερέα Ζαχαρίαν.

(φ. 49^α) Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν.

(φ. 51^α) Παντολέοντος Διακόνου Μονῆς τῶν Βυζαντίων λόγος εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

(φ. 52^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ἐρμηνεία εἰς τὸ ῥητὸν «ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ κτλ.».

(φ. 55^β) Ἀλεξάνδρου μοναχοῦ λόγος ἱστορικὸς περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

(φ. 71^α) Ἀνδρέου Κρήτης εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Σταυροῦ.

(φ. 77^α) Λέοντος Βασιλέως εἰς τὴν ὑψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

(φ. 79^β) Ἀνανύμου λόγος περὶ τῆς εὐρέσεως καὶ ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἄρχ. «Ἔτις ἠνύετο τριακοσιοστὸν τρίτον».

(φ. 83^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ἐρμηνεία εἰς τὸ ῥητὸν «ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ».

(φ. 86^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Σωσάνης μηνὶ 19 Σεπτεμβρίου.

(φ. 91^α) Μηνί κγ' Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν σύλληψιν τῆς Ἐλισσάβετ.

(φ. 93^α) Ἀγωνύμου ἐγκώμιον εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Ἄρχ. «Εὐκαιρος ἡμέρα ὁσία ἑορτή».

(φ. 97^α) Νικηφόρου τοῦ Βλεμμύδου λόγος ἐγκωμιαστικός εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον. Ἄρχ. «Εὐαγγελιστῆ Θεολόγῳ ἄν αἶνος προσήκη».

(φ. 104^β) Ὁκτωβρ. 9. Νικήτα Ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνος ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἰάκωβον τοῦ Ἀλφαιίου.

(φ. 108^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Κοσμά καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τῶν ποιητῶν. Ἐν τῇ κάτω ἄρτῳ τοῦ φ. 108^β σημειοῦται: «† Τοῦτον τὸν λόγον μηδεὶς τῶν γραμματέων ἀναγνώτω, ἔπει σύμπας ψευδὴς ἐστὶ μηδὲν ἀληθὲς φθεγγόμενος ὡσπερ γὰρ ἂν εἴ τις τὸ τῆς κύλικος χεῖλος χρίσει μέλιτι τὸ δ' ἐντὸς ἔχη φαρμάκον ἀναιρετικοῦ μεσιῶν οὕτω καὶ οὕτως ὁ λόγος ἔχει».

(φ. 121^β) Νικήτα Ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνος ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην.

(φ. 128^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀπόστολον Θωμᾶν.

(φ. 132^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν.

(φ. 136^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον καὶ πανεύφημον καὶ Ἀπόστολον καὶ Ἱεράρχην τὸν Ἀδελφόθεον.

(φ. 140^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Φίλιππον.

(φ. 144^β) « » » » Ματθαῖον.

(φ. 148^β) « » » » Ἀνδρέαν.

(φ. 156^α) Λέοντος Βασιλέως ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον.

(φ. 160^β - 192^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος κατὰ μεθύοντων κλπ. καὶ εἰς τὸν Λάζαρον καὶ πλούσιον.

(φ. 193^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν «Περὶ δὲ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶς ἄγνοεῖν».

(φ. 198^β) Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν «Ἐγένετο τοῦτο ἑνιαυτοῦ οὐ ἀπέθανεν Ὀζίας ὁ βασιλεὺς».

(φ. 201^β) Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν «Ἐψώθη ἡ καρδία Ὀζίου».

(φ. 206^β) « » ἑρμηνεία εἰς τὰ ὑπόλοιπα τοῦ Ὀζίου.

(φ. 209^β) « » ὁμιλία εἰς τὰ Σεραφεῖμ.

(φ. 213^β) Παντολέοντος Διακόνου τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας διήγησις τῶν θαυμάτων τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ.

(φ. 233^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἔπαινος τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

(φ. 240^α) *Μιχαὴλ Συγκέλλου ἐγκώμιον εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους καὶ τοὺς Ἀγγέλους καὶ πάσας τὰς ἔπουρανίους δυνάμεις. Εἰς τὸν λόγον αὐτὸν ἔλλειπουν 2 φύλλα 240-241 μὴ ἀριθμηθέντα.*

(φ. 250^α) *Βίος καὶ πολιτεία Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Ἀρχ. «Καὶ πᾶσι μὲν ἡδὺς καὶ τοῦ παντός ἄξιος».*

(φ. 278^β) *Διαθήκη Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.*

(φ. 281^β) *Ναυκρατίου ἐγκύκλιος τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιστολή.*

(φ. 287^α) *Ἰωάν. Χρυσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἱερομάρτυρα Ῥωμανόν.*

(φ. 290^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν μάρτυρα Βαρλαάμ.*

(φ. 294^α) *Βίος καὶ πολιτεία καὶ θαυμάτων διήγησις Γρηγορίου Λεκαπολίτου. Ἀρχ. «Ἄπαν μὲν τῶν πάντων οὐδὲν οὕτω πέφυκεν».*

(φ. 305^β) *Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκώμιον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 308^α) *Γεωργίου Νικομηδείας λόγος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 313^α) *Γεωργίου μοναχοῦ καὶ χαρτοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 317^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰσοδίων.*

(φ. 322^α) *Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια.*

(φ. 325^α) *Λέοντος Βασιλέως ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια.*

(φ. 328^α) *Βίος καὶ πολιτεία Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ὑπὸ Ἰωάννου Ἀντιοχείας.*

(φ. 338^β) *Γεωργίου Νικομηδείας εἰς τὴν σύλληψιν τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 344^α) *Νικήτα Παφλαγονοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν Μέγαν Νικόλαον.*

(φ. 349^α) *Νικήτα Παφλαγονοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν Εὐστράτιον καὶ Αὐξέντιον.*

(φ. 355^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀπόστολον Τιμόθεον.*

(φ. 360^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτρους καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ.*

(φ. 369^α) *Γρηγορίου Νύσσης εἰς τοὺς λέγοντας ὅτι ὁ Πατὴρ μείζων τοῦ υἱοῦ.*

(φ. 371) *Ἄγραφον.*

(φ. 376^α) *Αἱ ὁράσεις τοῦ προφήτου Δανιὴλ.*

(φ. 381^α) *Ἐφραίμ τοῦ Σύρου ἐγκώμιον εἰς τὸν σάφρονα Ἰωσήφ.*

(φ. 390^β) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν ἅγιον Φιλογόγιον.*

(φ. 395^β) *Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 399^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

(φ. 409^α) *Γρηγορίου Νύσσης λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

(φ. 416^α) *Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως* εἰς τὴν ὁσιομάρτυρα Ἄνυσίαν.

(φ. 424^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ εἰς τὰ βρέφη.

(φ. 425^β) Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου λόγος εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

(φ. 441^β) Βίος Σιλβέστρου Ἐπισκόπου Ῥώμης.

(φ. 456^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

(φ. 460^α) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα.

(φ. 462^α) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

(φ. 464^α) Ἀδήλου λόγος εἰς τὴν ὀκταήμερον περιτομὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἔπαινος εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον.

(φ. 467^α) Γρηγορίου Νεοκαισαρείας λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα.

(φ. 470^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

(φ. 475^β) Σωφρονίου Ἱεροσολύμων εἰς τὸ βάπτισμα.

(φ. 483^α) Ἀδήλου βίος καὶ πολιτεία καὶ μερική θανμάτων διήγησις τῆς ὁσίας Δομνίνας.

(φ. 489^β) Ἀδήλου μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς.

(φ. 500^β) Ἐγκώμιον ἐκ μέρους εἰς τὸν ἐν ἀσκήσει διαλάμπαντα ὄσιον πατέρα ἡμῶν Μακάριον τὸν Αἰγύπτιον παρὰ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἀγιοπολίτου.

(φ. 502^α) Κοσμῆ Βεσιίτωρος λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

(φ. 505^β) Ἰωάν. Λαμασκηνοῦ ἐγκώμιον εἰς Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον. Εἶτα ἔπονται ἕξ φύλλα χειρόγραφα φέροντα διὰ μολυβδίδος ἀριθ. 455 - 460, ἕξ ὧν τὰ τρία πρῶτα ἠκρωτηριασμένα, τὰ δὲ δύο ἄλλα κατὰ τὸ ἡμισυ συνέχεια τοῦ λόγου. Εἰς τὸ τέλος ἔλλειπousι σελίδες περὶ τὰς δέκα ἀτελεῖς καὶ ἠκρωτηριασμένα. Ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις διὰ μεταγενεστέρως χειρὸς: «Βιβλίον Πατερικὸν χειρόγραφον τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκῃ». Ἐν δὲ τῷ φύλ. 463^β ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«† Ἡ παρούσα βίβλος ἐγράφη παρὰ Ἰακώβου μοναχοῦ διὰ καταβολῆς καὶ ἐξόδου, Εἰρηναρχίας μοναχῆς. Ὑπὲρ ἀνέσεως καὶ μακαρίας μνήμης τοῦ νιοῦ αὐτῆς Θεοδούλου μοναχοῦ προσετέθη δὲ καὶ ἀφιερῶθη παρ' ἀμφοτέρων τῇ σεβασμῇ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου παμμάκαρος Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῶ τελειωθεῖσα, ὀκτακοσιοστῶ ἑξηκοστῶ ὀγδόῳ Ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαιδεκάτης μηνὶ Ἰουλίῳ (6868 - 1360) ε' καὶ ι' ἐν ᾧ μηνὶ δ^α γέγονε καὶ ἡ ἄλωσις τῆς μεγάλης πόλεως Ἡρακλείας τῆς εἰς τὸν Πόντον ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀφιερῶθη ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Τιμίου ἐνδόξου, προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῇ νήσῳ ἀντίκρυ Σφζουπόλεως.

Ὁ κώδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

2.

Μεμβρ. 0,39×0,30. 1Α' αἰῶνος, φ. 239.

Στίχοι σελίδων 31. Σελίδες δίσηλοι. Δέσιμον μεταγενεστέρως ἐποχῆς, διατήρησις καλή.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλίαι 30 εἰς τὴν Γένεσιν.

Ἐν ἀρχῇ τῶν ὁμιλιῶν καὶ εἰς τὸ πρῶτον γράμμα ἔχει ποικίλματα τῆς τρίτης ὁμιλίας τὸν ἐξωγραφισμένον τίτλον (φ. 10^α) βέβηλος χεῖρ ἀπέκοψε κατὰ μῆκος. Ἐν τοῖς φύλλοις 106^α καὶ 118^α ἡ αὐτὴ ἱερόσυλος καὶ βέβηλος χεῖρ ἀπέκοψε καλλιγραφήματα καὶ ζωγραφήματα. Ἐν τῇ προσθέτῳ σελίδι τοῦ φ. 238 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει(τι) τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, καὶ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐκ Σωζοπόλεως ζρμ^ο [=7140=1631-2] Ἰνδ. ιε' + — + ὁ μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος γράφει ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν». Καὶ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ φ. 239^β ὑπάρχει ἡ ἐξῆς πάλιν σημείωσις. «Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ θρόνου καὶ τῆς ἐπαρχίας Νικαίας, ἐλθοῦσα ἡ ταπεινότης ἡμῶν, κατόκησε εἰς τὰ ἀνεγερθέντα νέα κελλία παρ' αὐτήν. Τότε καὶ τὴν ἱεράν ταύτην βιβλίον, τὴν Χρυσοστομικὴν Ἑξαήμερον, ἀνέγνω πᾶσαν καὶ κατετρόφησεν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἰς δόξαν, θεοῦ, ἀμήν: — ζρν': αχμβ [=1642] μηνί, Τουνίφ: + — + Ὁ Ταπεινὸς μητροπολίτης πρόφην Νικαίας, Πορφύριος ἔγραψα ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν».

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι, πρὸς τὸ κάτω μέρος, γέγραπται: «νά κόψη ὁ Θεὸς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃς ἔκοψε τὰ φύλλα ταῦτα ἐκ ταύτης τῆς βίβλου καὶ ὅστις θέλει κόψει ἀπὸ τὴν σήμερον νά εἶναι ἀφωρισμένος ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος».

Ἐν τῇ ἄνω ᾠφ τοῦ φ. 238 σημειοῦται: «ἔτους ζγ' [=7003=1475] ἡλίου κύκλοι γ' σελ. κύκλ. ι' καὶ θέμ. τῆς σελήνης δ' ἐγεννήθην Ἀνδρέας υἱὸς Ἱερομονάχου Πέτρου εἰς τὴν τρίτην ἄγοντος τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἡμέρα Σαββάτῳ ᾠρα ι' τῆς ἡμέρας».

(φ. 238^β) «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ καὶ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐκ Σωζουπόλεως ζρμ^ο Ἰνδ. ιε' [=7140=1631] ὁ Μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος γράφει ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν.

Ἡ στάχωσις τοῦ χειρογράφου εἶναι νέα, καὶ ἡ μεμβράνη λεπτὴ καθαρωτάτη. Τὰ καλλιγραφήματα ὁμοιάζουν πολὺ πρὸς τὰ τοῦ χειρογράφου. Καὶ τὸ χειρόγραφον τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς Προδρόμου Σωζουπόλεως.

3.

Μεμβρ. 0,37,8×0,29. IB αἰῶνος, φ. 111.

Στίχοι σελίδων 62. Σελίδες δίστηλοι. Ἐν τῷ μέσῳ ἐν φύλλον ἀπεκόπη κατὰ μῆκος. Διατήρησις καλή. Γραφή καλή μελάνη ὑπόξανθος. Τὸ ἐρυθρόν, ὤχρον. Λέσιμον σιερῶν καὶ παλαιὸν μὲ δέρμα μέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ μεμβράνη κιτρινωπὴ καὶ ἐρρυπωμένη.

Ψαλτήριον καὶ Μηναῖα Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου.

Περιέχει τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ μετὰ τῶν δέκα ᾠδῶν (φ. 1-25) καὶ τὰς ἀκολουθίας τῶν δύο μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου (ἀπὸ τοῦ φ. 25-73) μετὰ συναξαρίων (ἀπὸ τοῦ φ. 74 μέχρι τέλους).

Παρατηροῦνται, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Λωροθέου Εὐελπίδου, αἱ ἀκόλουθοι διαφοραὶ πρὸς τὰς ἀκολουθίας τῶν αὐτῶν μηνῶν εἰς τὰ ἔντυπα.

Εἰς τὴν α' Μαρτίου ὁ κανὼν εἶναι διάφορος. Εἰς τὰς β' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας ἰσχύει ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδοῦτου Κηρυκίας. Τὸ δὲ τῆς ἁγίας Εὐθαλίας συναξάριον ἐλλείπει. Εἰς τὰς γ' ὁ κανὼν εἶναι διάφορος, προστίθεται δὲ συναξάριον καὶ Θεοδώρητον πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας. Αἱ εἰς τὰς δ' καὶ ε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀκολουθίαι ἐναλλάσσονται. Ἐκ δὲ τῶν εἰς τὰς ε' ὑπομνημάτων ἐλλείπει ὁ Κόνων ὁ κηπουρός. Εἰς τὰς ς' ὁ κανὼν εἶναι διάφορος, εἰς δὲ τὸν ἅγιον Ἡσύχιον προστίθεται καὶ συναξάριον. Εἰς τὰς θ' ὁμάρχουσι καὶ προφητεῖαι, μετὰ δὲ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ Εὐαγγέλιον, τὸ ἐπιποστειλάριον εἶναι διάφορον, εἰς τοὺς αἶνους προστίθεται ἐν στιχηρόν, τὸ εἰς στίχους δοξαστικὸν εἶναι διάφορον, εἰς δὲ τὸ τέλος προστίθεται καὶ ἕτερον.

Εἰς τὴν ι' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ια' προστίθεται Ἀβδάς ἐπίσκοπος Βενιαμὶν διάκονος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐν Περσίδι, ἕτερος Βενιαμὶν καὶ ἑννέα μάρτυρες ἐν τοῖς ὄνυξιν αὐτοῦ καλάμων ἐμβληθέντων τελειοῦται, μετὰ στίχου, ἀλλ' ἄνευ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιβ' τὸ μετὰ τὴν τρίτην Ὁδὴν κάθισμα εἶναι διάφορον. Προστίθεται ἅγιοι μάρτυρες ὑπὸ μνῶν καὶ γαλῶν ἐσθιόμενοι, καὶ ἕτεροι ἑννέα μάρτυρες. Εἰς τὰς ιγ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Προστίθεται ὁ Σαβίνος μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιε' οἱ εἰς τὸ συναξάριον δύο πρῶτοι στίχοι ἐλλείπουσι. Ἐλλείπει προσέτι ὁ ἅγιος Ἀριστόβουλος, ἀλλὰ προστίθεται ὁ ἅγιος Μόνιγνος ὁ Κναφεὺς μετὰ στίχων καὶ ἐκτεταμένον συναξάριον. Εἰς τὰς ις' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ, ὁ κανὼν καὶ τὸ μετὰ τὴν τρίτην ᾠδὴν κάθισμα εἶναι διάφορα, εἰς δὲ τὰ συναξάρια ἐλλείπει ὁ εἰς τὴν ιγ' προστεθεὶς Σαβίνος καὶ προστίθεται ὁ εἰς τὰς ιε' ἐλλείπων Ἀριστόβουλος. Εἰς τὰς ιζ' τὸ κάθισμα εἶναι διάφορον, κοντάκιον δὲ καὶ οἶκος καὶ ἐξαποστειλάριον ἐλλείπουσι, προστίθεται δὲ ὁ ἅγιος Μαρίνος μετὰ στίχων καὶ

συναξαρίου. Εἰς τὰς κ' οἱ τρεῖς στίχοι ἑλλείπουσιν, εἰς τὰς κα' τὰ εἰς τὰ
 Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά καὶ τὸ κάθισμα εἶναι διάφορα, ὁ δὲ ἅγιος Ἰάκωβος
 ἑλλείπει, ἀντὶ δὲ Βηρυλλοῦ ὑπάρχει Κύριλλος. Εἰς τὰς κβ' τὸ κάθισμα εἶναι
 διάφορον, ὁμοίως καὶ εἰς τὰς κγ'. Εἰς τὰς κδ' Κοντάκιον δὲν ὑπάρχει, προσ-
 τίθεται δὲ ὁ ὄσιος Ὁμολογητῆς Ἰάκωβος μετὰ τριῶν στίχων καὶ μικροῦ
 συναξαρίου. Εἰς τὰς κε' ἑλλείπουσι τὰ τυπικά, προστίθεται δὲ τὸ Εὐαγγέλιον
 καὶ ὁ Ἀπόστολος. Εἰς τὰς κς' προστίθεται εἰς τὸ Συναξάριον διήγησις ὠφέ-
 λιμος Μάλχου μοναχοῦ αἰχμαλωτισθέντος, ἀρχομένη ἐκ τριάντα μιλίων
 Ἀντιοχείας προστίθεται δὲ καὶ ὁ ἕτερος κανὼν. Εἰς τὰς κζ' τὸ κάθισμα εἶναι
 διάφορον, προστίθεται δὲ Ἡρωδίων ἀνευ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς κη'
 προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ. Τὸ κάθισμα
 εἶναι διάφορον, ὁ Ἡρωδίων ἑλλείπει, προστίθεται δὲ Μάρκος ἐπίσκοπος
 Ἀρεθουσίων καὶ Ζώσιμος ἐπίσκοπος Συρακουσίων. Εἰς τὰς κθ' τὰ εἰς τὸ
 Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά εἶναι διάφορα, ἀντὶ δὲ τῶν εἰς τὰ ἔντυπα κανόνων
 ὑπάρχει ἕτερος, ὁ Μάρκος Ἀρεθουσίων ἑλλείπει, εἰς τὸν Εὐσταθίου προστί-
 θεται συναξάριον, προστίθεται Ἰωάννης ἐν τῷ φρέατι ἀνευ στίχων μετὰ
 συναξαρίου, προσέτι Ἀπόστολοι ἐν τῶν ο' Σωσθένης, Ἀπολλῶς, Κηφᾶς,
 Καῖσαρ καὶ Ἐλαφρόδιτος. Εἰς τὰς λ' ὁ Κανὼν εἶναι διάφορος, προστίθεται
 Κυριακὸς πατριάρχης μετὰ στίχων καὶ Ἰωάννης πατριάρχης Ἱεροσολύμων
 μετὰ στίχων, ἑλλείπει δὲ Ἰωάννης ὁ ἐν τῷ φρέατι. Εἰς τὰς λα' ὁ κανὼν εἶναι
 διάφορος, ἑλλείπει ὁ Ὑπάτιος καὶ οἱ ἐν Περσίδι μάρτυρες, προστίθεται δὲ
 ὁ Ἰούδας. Εἰς τὴν α' Ἀπριλίου ὁ κανὼν εἶναι διάφορος. Εἰς τὰς β' τοῦ
 αὐτοῦ μηνὸς τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά εἶναι διάφορα, εἰς δὲ τὰ
 συναξάρια ἀντὶ Θεοδώρας ὑπάρχει Θεοδοσία. Εἰς τὰς δ' προστίθεται ἀκο-
 λουθία τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ ποιητοῦ. Εἰς τὰς ε' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα
 ἀκολουθίας ὑπάρχει ἀκολουθία Θεοδοῦλου καὶ Ἀγαθόποδος. Εἰς τὰς ς' τὰ
 εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ζ' ἑλλείπει ἡ ἀκολου-
 θία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιοπίου. Εἰς τὰς θ' τὰ εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα
 στιχηρά εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ια' τὰ εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά διά-
 φορα, προστίθεται ὁ ὄσιος Ἰωάννης μαθητῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ
 Δεκαπολίτου μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιβ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-
 κραξα στιχηρά διάφορα, εἰς δὲ τὰ συναξάρια προστίθεται «τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν
 ἔτει ρων' ἀνεκομίσθη ἡ τιμία ζώνη τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
 κου ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζύλας ἐπὶ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, ἐπὶ Κων-
 σταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Πορφυρογεννήτου μετὰ δὲ ταῦτα ὕστερον ἀπε-
 τέθησαν τῇ ἁγίᾳ σοφῶ τῶν χαλκοπρατίων κατὰ τὴν λα' τοῦ Αὐγούστου
 μηνός». Εἰς τὰς ιγ' ὑπάρχει ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμιωνος, ἡ δὲ
 τοῦ ἁγίου Μαρτίνου μετατίθεται εἰς τὰς ιε', ὅπου ἑλλείπει ἡ τοῦ Κρήσκεντος.
 Εἰς τὰς ις' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ιζ'
 προστίθεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Εἰς τὰς ιη' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-

κραζα στιχηρά διάφορα, συναξάριον τοῦ Ἰωάννου οὐχ ὑπάρχει, ὁ δὲ Κοσμάς σημειοῦται ἐπίσκοπος Καρχηδόνας καὶ οὐχὶ Χαλκηδόνας. Εἰς τὰς ιθ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας ὑπάρχει ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου, ὁ δὲ ἅγιος Παφνούτιος οὐδὲ εἰς τὸ συναξάριον τίθεται, ὁ δὲ μετὰ τοῦ Σωκράτους Διονύσιος γράφεται Λυωνᾶς. Εἰς τὰς κ' ὁ Κανὼν διάφορος, προστίθεται δ' ὁ ἄνωθι παραλειφθεὶς ἅγιος Παφνούτιος μετὰ δύο στίχων, ἀλλὰ ἄνευ συναξαρίου, εἰς δὲ τὸν ἅγιον Ζαχαῖον στίχοι οὐχ ὑπάρχουσιν. Εἰς τὰς κα' προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ ἐκ Πέργης. Εἰς τὰς κβ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά εἶναι διάφορα, προστίθεται δὲ Ἀπολλῶς, Λουκάς καὶ Κλήμης Ἀπόστολοι μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς κγ' τὰ ἐν τῷ μικρῷ ἔσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά καὶ τὸ δοξαστικὸν εἶναι διάφορα, τὰ δὲ ἀπόστιχα οὐχ ὑπάρχουσιν. Ἐν τῷ μεγάλῳ ἔσπερινῷ, τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα δύο τελευταῖα στιχηρά οὐχ ὑπάρχουσιν, τὸ εἰς τὴν λιτὴν δοξαστικὸν ἐστὶ διάφορον, εἰς τὸν στίχον στιχηρά οὐχ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ μόνον δοξαστικόν, εἰς τὸν ὄρθρον τὰ καθίσματα, ὁ πρῶτος κανὼν καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρά μετὰ τῶν δοξαστικῶν εἶναι διάφορα, τὸ δὲ ἐξαποστειλᾶριον ἔλλειπει, προστίθεται δὲ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Εἰς τὰς κδ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας, ὑπάρχει ἀκολουθία μάρτυρος Σάββα τοῦ Στρατηλάτου. Εἰς τὰς κε' τὸ μετὰ τὴν τρίτην ᾠδὴν καθίσμα, τὸ ἐξαποστειλᾶριον καὶ καὶ τὸ εἰς τοὺς αἶνους δοξαστικὸν εἶναι διάφορα, τὰ δὲ εἰς τὸν στίχον καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρά οὐχ ὑπάρχουσι, προστίθεται δὲ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Εἰς τὰς κς' ὁ κανὼν διάφορος. Εἰς τὰς κζ' προστίθεται καὶ Ἀρίσταρχος, Μάρκος καὶ Ζήνων μετὰ συναξαρίων. Εἰς τὰς κη' ὑπάρχει ἀκολουθία Ἰάσονος καὶ Σωσιπᾶτου καὶ μαρτύρια Μαξίμου, Λάδα καὶ Κιντιλιανοῦ, εἰς δὲ τὸ συναξάριον ἐκτὸς τούτου ὑπάρχουσι Κέρκυρα τοῦ βασιλέως θυγάτηρ, Εὐσέβιος, Ζήνων καὶ Βιτάλιος ὁ μάρτυς Νέων, Εὐώδης καὶ Ὀνισφόρος Ἀπόστολοι, οἱ δὲ τοῦ ἐντύπου μετατίθενται εἰς τὴν κθ', ὅπου καὶ ἡ τῶν ἑννέα μαρτύρων ἀκολουθία, προστιθεμένης καὶ ἑτέρας ἀκολουθίας Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς τὰς λ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά διάφορα, εἰς δὲ τὸν στίχον ὑπάρχουσι τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρά τοῦ ἐντύπου, ἐν τέλει δὲ τοῦ συναξαρίου προστίθεται κατήχησις τοῦ ὁσίου Ἐφραὶμ περὶ τῆς ἐργασίας, ἀγαθῶν ἔργων καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀνοχῆς ἀρχομένη. «Ἦδη καιρὸς ἐπείγει».

4.

Μεμβρ. 0,37 × 0,27. I' αἰῶνος, φ. 369.

Αἱ σελίδες εἶναι δίστηλοι, στίχοι σελίδων 34. Ἐν τέλει ὑπάρχουσι τέσσαρα φύλλα πρόσθετα ἐκ μεμβράνης λεπτῆς. Λέσιμον παλαιὸν μετὰ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ὧν ἡ τελευταία ὑπάρχει κατὰ τὸ ἡμῖον.

Χρυσοστομικά.

Ἐρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς α' μέχρι τῆς μδ' ὁμιλίας, ἔλλειπει ἡ ἀρχή. Ἡ ἀρχὴ τῆς σφζομένης πρώτης σελίδος ἔχει ὡδε «Τοιούτων μέλλοντας ἀκούσασθαι λόγων. Καὶ οὐ πόρρω ὄρους καπνιζομένου, ἀλλ' εἰς αὐτὸν εἰσιέναι τὸν Οὐρανὸν πλείονα ἐπιδείκνυσθαι χρῆ φιλοσοφίαν». Ἐν τέλει τοῦ κώδικος ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς: «Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ἐρμηνεία βιβλίον α' ἐγράφη μηνὶ νοεμβρίῳ ἐν ἔτει ρυμα [= 933] Ἰνδικτιῶνος δ' χειρὶ Τιμοθέου μοναχοῦ κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ἱερέως. Δόξη δὲ ὁ Θεὸς ἔλεος τῷ κτησαμένῳ ταύτην Νικολάῳ τῷ ἀγιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Γαγγρῶν καὶ Νικηφόρῳ Μοναχῷ τῷ φιλάτῳ αὐτοῦ Οἰκονόμῳ τῆς εὐαγεστάτης Μονῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ἀξιῶσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἐπουρανίου βασιλείας καὶ τὸν γράψαντα λυτρώσεται τῆς αἰωνίου κολάσεως Ἀμήν· γένοιτο κύριε κύριε τρισάγιε μόνε τῶν ὄλων Θεέ». Τούτοις ἔπονται δι' ἀξέστου καὶ ἀγραμμάτου χειρὸς καὶ τοὺς ἐξακυλησοστόν, πεντακωσιοστόν».

Ἐν τέλει 4 φ. ἐξ ἄλλης μεμβράνης περιέχοντα ἐρμηνείαν τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Κάτωθεν τῆς πρώτης στήλης τοῦ πρώτου φ. διὰ μεταγενεστέρας χειρὸς γέγραπται «Χρυσοστομικά τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης». Γραφὴ παρημελημένη μετὰ μελάνης ὑποχρονίζουσης.

Μεμβρ. 0,36,5 × 0,25. 1' αἰῶνος, φ. 290.

Αἱ σελίδες εἶναι δίσηλοι, στίχοι σελίδων 32. Δέσιμον ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν γεγυμνωμένων. Γραφὴ ἐπιμεμελημένη. Ἐνιαχοῦ ὑπάρχουσι ξύσματα, διαγραφὴ καὶ διορθώσεις ἐν ταῖς ᾄταις.

Χρυσοστομικά.

Ἐρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους (φ. 1 · 209), Γαλάτας καὶ Φιλήμονα (φ. 210 - 272), λόγοι 30 (φ. 273 μέχρι τέλους). Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου κεφαλαίου μικρὰ χρυσοποικίλματα καθὼς καὶ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν Κεφαλαίων καὶ τῶν παραγράφων. Τὸ φ. 218 ἔλλειπει. Ἐν φ. 273 σημειοῦται τὸ ἐξῆς: «Ἐγράφο εἰ παρούσα παράβασις μαρ. λ. Θεοδορου διπλοβατάτζη» καὶ ἔπεται ἡ παράβασις. Ἐν ἀρχῇ ἐν τῷ προσθέτῳ χαρτίνῳ φύλλῳ γέγραπται ἐν μηνὶ μαρτίου ἐνετη ἴσρκ [= 7120 = 1612] ἐγέρτα ἡς τῷ μονάστῃρι ἐγὼ ὁ γιονάκης. Καὶ με ἕκαμα καλωγερο καὶ ὠνομάσα σὴ με † Ἰγνατην μοναχόν †».

6.

Μεμβρ. 0.35,5 x 0,26. 1Α' αιώνας, φ. 236.

Σελίδες δισητοί, στίχοι σελίδων 33. Γραφή οὐχί ἐπιμελεημένη. Δέσιμον ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκωληκοβρώτων ἔχουσῶν δέρμα ἐρυθρόν. Περιέχει Βίους καὶ Μαρτύρια δέκα (10) Ἁγίων.

Συναξάριον Δεκεμβρίου.

(φ. 2 - 7^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας.

(φ. 7^β - 77^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Ἀρχὴ «Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν εἰς ἀρετὴν ἐπιθυμίας ἀνυσιμώτατον» τέλος «καὶ οὕτω πάσης τῆς αἰρετικῆς παρρησίας».

(φ. 77 - 99^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν θαύμασι περιωνύμου Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίων Ἐπαρχίας.

(φ. 99^β - 108^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

(φ. 108^β - 113) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

(φ. 114 - 137) Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

(φ. 138 - 171^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.

(φ. 171^β - 196) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦτος.

(φ. 197 - 213^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Βαρδαλίου (Μαρδαρίου) καὶ Ὁρέστου.

(φ. 213^β - 236) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου καὶ Λευκίου, Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου, Καλλινίκου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ «Πίναξ ἄριστος τοῦ παρόντος βιβλίου». Ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ φύλλον·

*«Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς Θεοτόκου Χάλκης,
ἣτις πλησίον στήκεται τῆς Κωνσταντίνου πόλις
καὶ ἣτις βουληθῆ ποτε λαθραίως τούτην ἄραι
μεμαχωμένην εὕρουε τὴν Θεοτόκον ταύτην
ἐν τῷ αἰῶσι τούτῳ γε καὶ τὸ ἔλευσόμενον».*

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει προστίθενται ἀνὰ ἓν φύλλον ἕκ μεμβράνης ἄλλης ὕλης Ἡ δευτέρα σελὶς τοῦ φ. 1 ἄγραφος.

Περιγραφή τοῦ κώδικος τούτου (ζ') ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Dr Jos. Boyens ἐν Catalogus Codicum Hagiographicozum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula σελ. 46 (Anal. Boll. tom. XX 1901).

7.

Μεμβρ. 0,36 × 0,25, φ. 328.

Σελίδες δίστηλοι, στίχ. σελίδων 31. Δέσιμον παλαιὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

*Χρυσοστόμου Ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον
ἀπὸ τῆς με' μέχρι τῆς 4 ὁμιλίας.*

Ἐν τῷ φ. 1^α. «Πίναξ ἀκριβῆς τῆς γραφῆς τοῦ βιβλίου». Ἐν φ. 2^α ὑπάρχει ἡ σημείωσις «Συναξαριστῆς τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Ἡ ἀρχὴ τῆς με' ὁμιλίας εἶναι μετὰ ὠραίων ποικιλιμάτων ἐν εἴδει μεγάλου Π, καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ὁμιλίας τὸ πρῶτον κεφαλαιῶδες γράμμα φέρει μικρὸν ποικίλιμα. Ἐν τέλει τοῦ χειρογράφου ὑπάρχει τὸ ἔξης σημείωμα.

*Ἰωάννου λάμπουσι οἱ χρυσοὶ λόγοι
ὡσπερ ἀστέρες φωτανγεῖς ἐν τῷ σκότει
δέομαι τοίνυν τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου
φωτίσαι καμὲ ἀμείλιθιν τὰ τοῦ λόγου».*

*Ὡς περ ξέτι χερσίντες ἰ δὴν παιρῖδα
οὔτω καὶ ν γραφάντες ἡ δὴν βιβλίον τέλος».*

Πολλαχοῦ ἐν τῇ ᾧα ἔχει συνοπτικὴν τοῦ περιεχομένου σημείωσιν.

8.

Μεμβρ. 0,35,5 × 0,25,4. 1Α' αἰῶνος, φ. 254.

Αἱ Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 27. Δέσιμον παλαιὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Συναξάριον Σεπτεμβρίου.

Ἐν ἀρχῇ φ. 1^α. «Πίναξ ἀριστος τῆς παρουσίας πυκτίδος».

1. (φ. 3 - 30^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ ἐν τῇ Μάνδρα.

2. (φ. 30^β - 39) Ἐθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μάμαντος.

3. (φ. 40 - 47^β) Ἐθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου ἐπισκόπου Νικομηδείας, παθόντος ὑπὸ Μαξιμιανοῦ.

4. (φ. 47^β - 54^β) Ἐθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βαβύλα Ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας, παθόντος ὑπὸ Νουμεριανοῦ.

5. (φ. 54^β - 61^β) Διήγησις μερικὴ περὶ τοῦ γενομένου θαύματος παρὰ τοῦ πανενδόξου Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν Χώναις.

6. (φ. 61^β - 68^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐδοξίου, Ρωμύλου, Ζήνωνος καὶ Μακαρίου.

7. (φ. 68^β - 70^β) Ἐπιτομή τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Σφζοντος παθόντος ἐν Κιλικίᾳ.
8. (φ. 70^β - 75^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβηριανοῦ.
9. (φ. 75^β - 79^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων γυναικῶν Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμοδώρας.
10. (φ. 79^β - 89^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
11. (φ. 89^β - 93^β) Ἐπιτομή τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Αὐτονόμου.
12. (φ. 93^β - 103^β) Πράξεις καὶ τελειώσεις τοῦ ἁγίου Κορνηλίου τοῦ Ἑκατοντάρχου.
13. (φ. 103^β - 107^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Νικήτα.
14. (φ. 107^β - 119^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας.
15. (φ. 119^β - 129^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων γυναικῶν Σοφίας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.
16. (φ. 129^β - 136^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος.
17. (φ. 136^β - 152^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου καὶ Θεοπίστης καὶ τῶν δύο τέκνων αὐτῆς Ἀγαπίου καὶ Θεοπίστου.
18. (φ. 152^β - 157^β) Ἐπιτομή τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Φωκᾶν. Ἀρχὴ «Ἰερὸς μὲν καὶ θεσπέσιος ἅπας ὁ τῶν γενναίων μαρτύρων κατάλογος, πάθει τὴν ὑπὲρ τοῦ πάθους ἀποδοῦς χάριν». Τέλος «καὶ τὸν τοῦ σώματος χωρισμὸν ὧν ἡ μνήμη μετὰ τοῦ ἄρτου καθ' ἡμέραν διατρέχει πόλεις καὶ κώμας πανταχοῦ τὸν εὐεργέτην κηρύσσουσα Κύριε... ἀμήν».
19. (φ. 157^β - 172^β) Ἐπιτομή τῆς ἁγίας ἐνδόξου ἁγιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Θέκλας τῆς ἐν Ἰκονίῳ.
20. (φ. 172^β - 180^β) Βίος καὶ Πολιτεία καὶ ἀγῶνες τῆς ἁγίας μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
21. (φ. 180^β - 189^β) Ἐπιτομή εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἐνδοξον Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ καὶ Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Χριστοῦ ἀναπεσόντα.
22. (φ. 189^β - 197^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων.
23. (φ. 197^β - 209^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς καὶ ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος.
24. (φ. 209^β - 222^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.

25. (φ. 222^β - 254) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Γρηγορίου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

Ἐν φ. 2^β ἀγράφῳ, σημειοῦται «† τὸ παρὸν βιβλίον τοῦ Μεταφραστοῦ ὁ Σεπτέμβριος μὴν ἐν τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Εἰρηνοῦντων οἷος δὲ βουληθῆ ἀφαιρῆσαι τοῦτο ἐξ αὐτῆς κατὰ λόγον κλοπῆς ἢ ἀνταλλάξαι ἐγένεω τὸ ἀνάθεμα» †.

Τὸ φ. 30 κατὰ τὸ ἡμῖσι ἀπεκόπη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑπὸ τοῦ γράψαντος, διότι ἔχει γραμμὰς ἀχρηστίας. Οἱ πλείονες τίτλοι ἐντὸς πλαισίου κεχρωματισμένον.

Ἐπίσης τὸ φ. 62 ἐσχισμένον εἰς τὸ ἡμῖσι ὡς καὶ τὸ προηγούμενον διαγεγραμμένον ὑπὸ τοῦ γράψαντος. Ἐνιαχοῦ τὰ γράμματα ἐξίτηλα ὄντα, ἀντεγράφησαν ὑπὸ ἄλλης χειρός. Ἐπὶ τοῦ σανιδώματος ἐν τέλει «ἀνέγνωσα καὶ κατετύφησα τὴν παρούσαν βίβλον» φσιζ' [=1717] μαρτ. α'.

Καὶ τοῦ κώδικος τούτου περιγραφή ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀνωτέρω σ. 47-48.

9.

Μεμβρ. 0,33,5 × 0,23, φ. 47.

Ἀτυχῶς εἶναι ἐλλιπέστατον ἐν ἀρχῇ περιελάμβανεν πλεον τῶν 376 φύλλον. Εἶναι ἀστάχωτον. Ὑπάρχουσι τὰ ὀκτώφυλλα τετράδια μζ', μζ', μθ', ν' καὶ να' καὶ τέσσαρα φύλλα ἀνήκουσιν εἰς τὸ νβ' τετράδιον, ὅπερ περιέχει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ μζ' ψαλμοῦ. Γραφή καθαρὰ ἐπιμεμελημένη καὶ μικροσκοπική.

Ἑρμηνεία τῶν ψαλμῶν ὑπὸ διαφόρων Πατέρων.

10.

Μεμβρ. 0,35 × 0,25. *IB'* αἰῶνος, φ. 471.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 28, ἡ δὲ γραφή οὐχὶ τόσον ἐπιμελής. Δέσιμον παλαιὸν ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Περιέχει 43 λόγους. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει ἐν πρόσθετον φύλλον ἐκ μεμβράνης ἄλλου περιεχομένου, ἔτι δὲ καὶ ἕτερα δύο φύλλα περιέχοντα πίνακα.

Πανηγυρικόν.

Περιέχονται ἐν αὐτῷ:

1. (φ. 3-11^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ συγγραφεὶς παρὰ Ἰωάννου παιριάρχου Ἀντιοχείας.

2. (φ. 11^β - 16) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρόντου Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης ἐγκώμια εἰς τὸν ἅγιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον τὸν θαυματουργόν καὶ ἀρχιεπίσκοπον Μύρων τῆς Λυκίας.

Τέλ. «ρόδων δὲ κάλυξι καὶ μύροις εὐωδέσι τοῖς ἑαυτῶν ἔργοις ῥοδίσαντες ἢ μυρίσαντες πνεύματι κυρίου ἁσμάτων ἄνθεσι τὸν ὄσιον στεφανώσωμεν· εἶτα λέγεται λήπη (=λείπει) καὶ διὰ μεταγενεστέρας χειρὸς γέγραπται: ἕως ὅδε τοῦ ἁγίου Νικολάου.

3. (φ. 17 - 19) Περὶ συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης. Ἡ ἀρχὴ ἐλλιπής: «τῷ κοινῷ τὸ εὐκλεῖς παρεπέμπετο οὐδεμιᾷ δὲ τοσοῦτον τῶν ἀπάντων».

4. (φ. 19 - 27^b) Περὶ τῆς συλλήψεως τῶν ἁγίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης.

Ἄρχη: «Ἦν τις Ἰωακείμ πλούσιος σφόδρα». Τέλος «διὰ τοῦτο φιλοφρόνως τὴν εὐσημον καὶ θεϊαν ταύτην ἄγοντες ἑορτήν».

5. (φ. 27^b - 49^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. Ἄρχη «Πολλοὺς οἶμαι τῶν πρώτων καταλιπόντων».

6. (φ. 49^b - 58^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου εἰς τὸν μακάριον Φιλογόνιον, γενόμενον ἀπὸ δικολόγου ἐπίσκοπον, καὶ ὅτι τοῦ προνοεῖν τῶν κοινῇ συμφερόντων οὐδὲν ἴσον εἰς εὐδοκίμησιν παρά Θεῷ, καὶ ὅτι τὸ ῥαθύμως προσιέναι τοῖς θείοις μυστηρίοις κόλασιν ἀφόρητον ἔχει, κἂν ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατατολήσωμεν· ἐλέχθη δὲ πρὸ πέντε ἡμερῶν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.

7. (φ. 58^b - 65^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ. Ἄρχη «ὥσπερ οἱ τὴν χρυσίην γῆν μεταλλεύειν λαχόντες ἐργάται».

8. (φ. 65^b - 72^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου ὁμιλία εἰς τὸ: «ἔξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Ἄρχη «Μέλλοντος ἀγαπητοῦ τοῦ κοινουῦ σωτῆρος τίχτεσθαι δόγμα».

9. (φ. 72^b - 79^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχη «Χριστοῦ γέννησις ἡ μὲν οἰκεία καὶ πρώτη καὶ ἰδία αὐτοῦ».

10. (φ. 79^b - 91^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸ τούτου μὲν ἄδηλον οὖσαν, πρὸ ὀλίγων δ' ἐτῶν γνωρισθεῖσαν παρὰ τινῶν τῶν ἀπὸ τῆς δύσεως ἐλθόντων καὶ ἀπαγγελιάντων, καὶ ἡ ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸν μῆνα τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τοῦ μεθ' ἡσυχίας καὶ φρίκης προσιέναι τοῖς μυστηρίοις. Ἄρχη «Ἄ παλαιοὶ πατριάρχαι ὄδινον προφήται δὲ προῦλεγον».

11. (φ. 91^b - 103^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἐπισκόπου Σιλενκίας λόγος εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχη «Μεγάλας τῶν ἐγκωμίων εὐρήσει τὰς ἀφορμὰς ὁ τῶν ἁγίων».

12. (φ. 103^b - 115^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου Νύσσης εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὰ ἀναιρεθέντα νήπια. Ἀρχὴ «Σαλπίζατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι».

13. (φ. 115^b - 128^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα. Ἀρχὴ «Πολλῶν ἀκούω λεγόντων ὅτι παρόντες μὲν».

14. (φ. 128^b - 137) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα.

15. (φ. 138^a - 141^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ εἰς τὰ βρέφη. Ἀρχὴ «Ἦθελον μὲν αἰεὶ καὶ πάντοτε τὸ πνευματικόν ὑμῖν».

16. (φ. 141^b - 146^b) Βασιλείου ἐπισκόπου Ἰουρίας εἰς τὰ ἅγια νήπια τὰ ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντα. Ἀρχὴ «Πάλιν ὁ γέρον ἐγὼ πρὸς τὸ τῶν λόγων ἄγομαι στάδιον».

17. (φ. 146^b - 157^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης λόγος περὶ θεότητος υἱοῦ καὶ πνεύματος καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. Κυριακὴ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Ἀρχὴ «οἷόν τι πάσχουσι πρὸς τοὺς πολυανθεῖς τῶν λειμώνων».

18. (φ. 157^b - 163^b) Λόγος εἰς τὴν ὀκταήμερον περιτομὴν τοῦ κ. η. Ἰ. Χριστοῦ καὶ ἔπαινος διὰ βραχέων εἰς τὸν Μ. Βασιλείου.

19. (φ. 163^b - 176) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης λόγος εἰς τὸν Μέγα Βασίλειον τὸν ἀδελφόν του.

20. (φ. 176^b - 198^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου Πάπα Ῥώμης. Ἀρχὴ: «Οἱ μὲν σεπτοὶ καὶ θεόπται Ἀπόστολοι πάσαν τὴν Οἰκουμένην». Τέλος «ἀπαχθησόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ κηρυχθέντι Χριστῷ».

21. (φ. 198^b - 205^b) Λόγος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Γόρδιον.

22. (φ. 205^b - 213^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ἀρχ. «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομὼν τῶν κατὰ τὸν βίον πραγμάτων».

23. (φ. 213^b - 218^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Νύσσης λόγος εἰς τὸ: «οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός». Ἀρχὴ «Ὁ μὲν φιλόστοργος οὗτος πατὴρ διὰ τὴν περὶ ἡμᾶς στοργήν».

24. (φ. 218^b - 299^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Νύσσης λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα. Ἀρχὴ «Νῦν γνωρίζω τὴν ἐμὴν ἀγέλην, σήμερον βλέπω σχῆμα».

25. (φ. 229^b - 239^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια

καὶ περὶ τοῦ τοὺς πιστοὺς μετὰ τὴν κοινωνίαν παραμένειν καὶ κοινῇ τὴν τελευταίαν εὐχὴν ποιεῖσθαι. Ἄρχ. «Πάντες ἡμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ σήμερον».

26. (φ. 239^b · 245^b) *Γρηγορίου Νικοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα*. Ἄρχ. «Ἄνδρες φιλόχριστοι καὶ φιλόξενοι καὶ φιλάδελφοι ξενοδογήσατε.»

27. (φ. 245^b · 255^b) *Θεοδώρου τοῦ Λαφροπάτου ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς τιμίας χειρὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τὴν ἐξ Ἀντιοχείας γενομένην*. Ἄρχ. «Ἴδου καὶ καλὴν ἡμῖν ὁ ἱερός τοῦ Χριστοῦ ἐπεδήμησεν». Τέλος «τοῖς οὐρανίοις παραμιλλᾶται θεάμισσι ὑφ' ὧν. ἀμήν».

28. (φ. 255^b · 269^b) *Διήγησις Ἀρμενίου μοναχοῦ περὶ τῶν ἀκαιρεθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἁγίων πατρῶν ἐν τῷ Ὄρει τῷ Σινᾷ καὶ τῇ Ραϊθοῦ*.

29. (φ. 269^b · 281^b) *Νικήτα ῥήτορος ἁγίου ἀνδρός ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον καὶ κορυφαῖον τῶν Ἀποστόλων καὶ πρωταπόστολον θεῖον Πέτρον*. Ἄρχῃ «Ὡς ἠδεῖα τῆς ἡμέρας ἡ χάρις ὡς τερπνὴ». Τέλος «καὶ τῇ σῇ ἱερᾷ τῆς πίστεως πέτρα στερεώσας».

30. (φ. 281^b · 289^b) *Νικήτα ῥήτορος ἁγίου ἀνδρός ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἐνδοξον Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεον*. Ἄρχῃ «Τί δὲ ὁ Τιμόθεος, τοῦτο γὰρ μετὰ τοὺς ἀποστόλους». Τέλος «ἂν τούτῳ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἰσοτιμίας εὐμοιρῶν...».

31. (φ. 289^b · 304^b) *Λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου*. Ἄρχῃ «ἦκεν ἡμῖν ἡ λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος καὶ ποθουμένη». Τέλος «καὶ τῶν λυπούντων ἡμᾶς παθῶν αἰσθητῶς τε...».

32. (φ. 304^b · 314^b) *Τοῦ μακαρίου Κοσμᾶ Βεσιτίωρος Λόγος εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου*. Ἄρχῃ «Δεῦτε ἀκούσητε καὶ διηγήσομαι ὑμῖν πάντες οἱ φοβούμενοι». Τέλος «ἡμᾶς γὰρ οἱ σοὶ οἰκέται καὶ ταῖς σαῖς εὐχαῖς...».

33. (φ. 314^b · 325^b) *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κ/πόλεως τοῦ Χρυσσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης εἰς Ρώμην ἀπενεχθέντα καὶ αὐτόσε μαρτυρήσαντα κάκειθεν αὐθις εἰς Ἀντιόχειαν κομισθέντα*.

34. (φ. 325^b · 339^b) *Ἰωάννου μητροπολίτου Ἐϋχαιτῶν ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους τρεῖς πατέρας καὶ διδασκάλους Βασίλειον τὸν μέγαν, Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον*.

35. (φ. 339^b · 349^b) *Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Λαμασκηνοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον*.

36. (φ. 349^b · 355^b) *Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν*. Ἄρχῃ «Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων τὴν παρθενίαν θαυμάζουν καὶ γὰρ ἔστι...».

37. (φ. 355^β - 371^β) *Μεθοδίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν τῆ ἡμέρα τῆς ἀπαντήσεως καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον.* Ἀρχὴ «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἶον τε διὰ βραχέων τὰ περὶ παρθενίας...».

38. (φ. 371^β - 376^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσσοτόμου λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα. Ἀρχ. «Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀλλὰ καὶ...».

39. (φ. 376^β - 381^β) *Κυρίλλου Ἱεροσολύμων* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀρχὴ «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυττε χαρὰν θύγατερ...».

40. (φ. 381^β - 385) *Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀρχὴ «Οἱ τῶν ἁγίων θεοπνεύστων γραφῶν τὸ ἡδύ...».

41. (φ. 385^β - 399^β) *Γεωργίου ἐπισκόπου Νικομηδείας* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν δίκαιον Συμεῶν καὶ εἰς τὴν Ἄνναν. Ἀρχὴ «Τὰς τῆς παρουσίας ἱερᾶς πανηγυρεως ἡ εὐαγγελικὴ σάλπιγξ περιηγεῖ...».

42. (φ. 399^β - 404^β) Λόγος διαλαμβάνων ἐν ἐπιτομῇ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου εὗρεσιν.

43. (φ. 404^β - 411) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου «καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζους οἰκοδομήσω, καὶ περὶ πλεονεξίας». Ἀρχὴ «Διπλοῦν τὸ εἶδος τῶν πειρασμῶν ἢ γὰρ αἱ θλίψεις βασανίζουσι...».

Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φ. 410^α σημειοῦται τὸ ἑξῆς: «Ἐνέτι αχμβ [= 1642] χῦ ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ καθ' βροαθ' εἰς λαθ' θ' αθ' ν' θωίλω ἡ' ὠψλξενθ' ὠψιφαλν ψχωκ' ε' ρθ' ζ' ι' θ' ω' α' ε' λ' ψ' λ' π' λ' χ'» — «ἦλθα ἐγὼ ὁ π(α)πα Ἀθανάσιος εἰς το μοναστήρ(ι)ον τῆς υπέραγιας Θεοτόκου». Ἐπὶ δὲ τῆς τελευταίας Πινακίδος ὑπάρχει τὸ ἑξῆς σημείωμα.

«† Ἐτουτω τὸ πανηγυρικὸν ἔνε τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τῷ νυσίον τῷ κειμένῳ ἀντίκρυ Σφζοπόλεως καὶ οἱ βουληθῆ κτλ. Σεραφεῖμ Ἰέ(ρο)μ(ο)ν(α)χ(ος)».

† θ. η. ζ. ς. ε. γ. β. α. ι. σ. π. ο. ξ. ν. μ. λ. κ. ρ. ω. ψ. χ. φ. υ. τ. σ. = α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ».

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζουπόλεως. Περιεγραφή ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀν. σελ. 48·53.

11.

Χαρτ. 0,34×0,22, φ. 408.

Στίχοι σελίδων 32, σελίδες μονόστηλοι, καὶ δέσιμον παλαιὸν ἐκ δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἡ δὲ γραφή ἀτημέλητος. Προηγείται Πίναξ τῶν Κανόνων καὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων.

Ἐξήγησις τῶν Κανόνων τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ Τοπικῶν καὶ λοιπῶν ἁγίων Πατέρων πονηθεῖσα ὑπὸ Ἰωάννου Μοραχοῦ τοῦ Ζωναρά.

12.

Μεμβρ. 0,35×0,25,5. I' αἰῶνος, φ. 262.

Μετὰ φωνῶν μουσικῶν. Στίχοι σελίδων 25 σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἐξ ὑφάσματος ἐρυθροῦ ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Εὐαγγελιστάριον τοῦ ἁγίου ἐνιαυτοῦ.

Τὸ φ. 169 κενόν. Τὰ φ. 243 εἶναι ἐκ μεμβράνης τὰ δὲ λοιπὰ 19 ἐπὶ χάρτου περιέχοντα τὰ ἑωθινὰ, καὶ τὰ Εὐαγγέλια τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Ἑβδομάδος. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει πρόσθετον φ. ἐκ μεμβράνης περιέχον ἐξήγησιν τοῦ Εὐαγγελίου. Τοῦ πρώτου φ. ἡ ἐπικεφαλὶς ἀπεκόπη διὰ ψαλίδος ὑπὸ βεβήλου χειρός.

13.

Χαρτ. 0,32,5×0,25,5. IΕ' αἰῶνος, φ. 205.

Στίχοι σελίδων 30, δίστηλοι, δέσιμον παλαιόν, ὡς τὸ προηγούμενον.

Λόγοι τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου κ.τ.λ.

Ἀπὸ τοῦ φ. 144^β - 200. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, οὗ ἡ ἀρχή: «Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν εἰς ἀρετῆς ἐπιθυμίαν». Τέλος «καὶ οὕτω πάσης τῆς αἰρετικῆς παρησίας ἀμήν». Ἀπὸ φ. 201 - 205. Διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ζωσίμου. Ἀρχὴ «Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀνὴρ τις ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὀνόματι Ζώσιμος». Τέλος «καὶ ἔστιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἰάσεις αἰ παντοδαπὰς ἐκτελῶν· εἰρήνη δὲ καὶ σωτηρία ψυχῆς πᾶσιν τοῖς ἀκούουσι τὴν διαγωγὴν... ἀμήν». Ἐν τῷ φ. 1, τῷ ἀγράφῳ, σημειοῦται: «ζργ [= 1695] Ἰνδ. Ϛ'. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ ἀγράφῳ. «Τοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ καὶ ὅστις τὸ ἀποξενῶνει» κτλ. Ἐν ἀρχῇ κάτωθεν τῆς πρώτης σελίδος γέγραπται «Ἐφραίμ Σύρου τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκῃ».

Καὶ οὗτος ὁ κῶδιξ περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀν. σ. 53-54.

14.

Χαρτ. 0,33,5 × 0,23, φ. 627

Σελίδες μονόστηλοι, δέσιμον παλαιόν, δέρμα ὑπερύφθρον γουμφη μεταγενεστέρα.

Ἑρμηνεῖα Κανόνων.

Ἐν ἀρχῇ ἔλλείπουσι φύλλα τινὰ περιέχοντα πίνακα τῶν περιεχομένων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ σφζόμενα δύο φύλλα εἶναι κατεστραμμένα ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς. Τὰ φ. 3 καὶ 4 περιέχουσι Ἀναστασίου Πατριάρχου Θεουπόλεως καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἔκθεσιν ὀρθοδόξου πίστεως. Τὰ φ. 5 καὶ 6 ἄγραφα.

Τὸ φ. 7 ἔχει ἐπιτομὴν τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων παρὰ τοῦ πανσεβάστου Σεβαστοῦ καὶ Νομοφύλακος καὶ κριτοῦ Θεσσαλονίκης Κυρίου Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου. Ἐν τῷ μεταξὺ ὑπάρχουσι 12 φ. ἄγραφα ἀπὸ τοῦ φ. 32 - 44. Ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 133^b - 300 εἶναι αἱ ἑπτὰ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. Ἀπὸ τοῦ φ. 300 - 323 εἶναι ἡ Πρωτοδευτέρα. Ἀπὸ τοῦ φ. 323^b Κανόνες τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ συστάσης καὶ τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀναγνωριστάσης Συνόδου. Ἀπὸ τοῦ φ. 326^a - 526^a κανόνες τῶν τοπικῶν Συνόδων. Ἀπὸ τοῦ φ. 526^a Λιονυσίου Ἀλεξανδρείας, Πέτρου Ἀντιοχείας, Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Ἀθανασίου, Βασιλείου, Γρηγορίου Νύσσης, Τιμοθίου Ἀλεξανδρείας, Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἀμφιλοχίου, Γενναδίου. Τὸ στάχωμα κατεστραμμένον.

Ἐν τέλει ἐκ τῶν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου τῆς ἐν Χάλκῃ καὶ ὁ ἀποστερήσας ἔσται κατάρατος καὶ ταῖς συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος».

Ἰερογ. Κωνσταντινουπόλεως Καλλίνικος.

15.

Μεμβρ. 0,32 × 922,5. ΙΑ' αἰῶνος, φ. 227.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 39. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύφθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ γραφή εἶναι δύο εἰδῶν. Ὑπῆρχον σημειώματα, ἀλλὰ ποῦ μὲν ἀπεκόπησαν, ποῦ δὲ ἐξέσθησαν.

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Λόγοι μετὰ σχολίων Νικήτα Σιρρῶν.

Ἐν τῷ φ. 3^a ἐν τῇ κάτω ᾠγῇ γέγραπται «βιβλίον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

16.

Μεμβρ. 0,31,5 × 0,24. Ι - ΙΓ' αἰῶνος, φ. 272.

Δέσιμον στερεόν ἐκ ξυλίνων πλακῶν μετὰ δέρματος μέλανος. Στίχοι σελίδων 29, σελίδες δίστηλοι. Εἶναι ὠραῖον χειρόγραφον μετὰ καλῶν ποιικί-

μάτων ἐν ἀρχῇ ἐκάστου λόγου. Τὰ ἀρχικά γράμματα ἐκάστης παραγράφου εἶναι χρυσᾷ γραφῇ καθαρά καὶ ἄνευ διορθώσεων καὶ ξεσμάτων. Ἐν τῇ ὀπισθία σελίδι τοῦ φ. 272 ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σημεῖωμα. «† Τοῦτο τὸ βιβλίον ἐσταχόθη) ὑπὸ χειρὸς ἐλαχίστου Πορφυρίου ἱερο(μον)άρχ(ου) καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Κ(ύριον) ζϞθ = $\frac{1600}{1001}$ Ἰνδ. ιδ'».

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τοῦ Ναζιανζηνοῦ Λόγοι Ηδ, ἐξ ὧν τινὲς μετὰ σχολίων ὑπὸ Ἰουάννου τοῦ μοναχοῦ.

Ἐν τῷ φ. 1^ο τῆς πρώτης ἀγράφου σελίδος φέρεται ἡ ἐξῆς σημείωσις. «Ἐτους ζμε' τὸ παρὸν ἐν μεμβράναις γεγραμμένον ὑπάρχει τῆς Ὑπεραγίας Χάλκης καὶ εἴ τις ἀποξενώσσειεν αὐτὸ ἐχέτω τὰς ἀρὰς πάντων τῶν ἁγίων καὶ τῆς Θεοτόκου». Ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ πρώτου φ. «ταῦδ' ἐνευσιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ» καὶ ἔπονται αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν λόγων ἐντὸς κύκλων, ὧν ἡ περιφέρεια εἶναι κυανῇ, περιβαλλομένη ὑπὸ δύο χρυσοῦν κύκλων. Εἰς τὸ τέλος τοῦ φ. 2^ο ἡ συνήθης σημείωσις ὑπάρχει «Ἐκ τῶν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου βιβλίον τῆς Παναγίας τῆς ἐν Νήσῳ Χάλκης».

Ἐν φ. 2^ο ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καλλίστη. Ἐν φ. 3^ο ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου εἰς τὸ Πάσχα καὶ εἰς βραδυτῆτα ποίκιλμα ὠραῖον, τὸ μέσον τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ σταυρὸν καὶ κάτωθεν αὐτοῦ μικρογραφία θαυμασία παριστῶσα τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Μαγδαληνὴν. Ἐν φ. 3^ο λόγος β' εἰς τὸ Πάσχα ὑπάρχει ποίκιλμα μετὰ σταυρῶν ἐν εἶδει Π καὶ κάτωθεν μικρογραφία τὸ Ε' κεφαλαῖον, παριστῶσα ἐπὶ μονόποδος τραπεζίου τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καθήμενον πρὸ μικροῦ ἀναλογίου, ἄνωθεν δ' αὐτοῦ χεῖρα εὐλογοῦσαν αὐτόν. Ἐν φ. 26^ο λόγος Γ' εἰς τὴν Καινὴν Κυριακὴν ἡ τῶν ἐγκαινίων καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα ὠραῖον ποίκιλμα ἐν εἶδει Π κάτωθεν μικρὰ εἰκὼν τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ μάρτυρος Μάμαντος, ἄνωθεν δὲ χεῖρ εὐλογοῦσα τὸν μάρτυρα.

Ἐν φ. 31^ο λόγος Δ' εἰς τὴν Πεντηκοστήν. Τὸ αὐτὸ ποίκιλμα καὶ κάτωθεν τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος παρίσταται ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων.

Ἐν φ. 44^ο λόγος Ε' εἰς τοὺς Μακαβαίους. Τὸ αὐτὸ ποίκιλμα καὶ κάτωθεν τὸ Γ μικρογραφία παριστῶσα τοὺς Μακαβαίους. Ἀπὸ φ. 55^ο λόγος Ϛ' εἰς τὸν μάρτυρα Κυπριανὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντα μετὰ μίαν τῆς μνείας ἡμέραν.

Ποίκιλμα καὶ μικρογραφία μετὰ δύο εἰκόνων, ὧν ἡ μία εἰκονίζει τὸν ἅγιον καὶ ἡ ἕτερα γυναικα ὄσιαν.

Ἐν φ. 67^ο λόγος Ζ' εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς ἐξισοτὴν Ἰουλιανόν. Ποίκιλμα καὶ μικρογραφία Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἐν φ. 76^β λόγος Η' εἰς τὴν Γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ποίκιμα μικρογραφία παριστῶσα τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος μετὰ τῆς φάτνης καὶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν μάγων.

Ἐν φ. 86^β λόγος Θ' ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μ. Βασίλειον. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Μ. Βασίλειον ἐντὸς τοῦ φερέτρου νεκρὸν καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ τὸν ἅγιον Γρηγόριον ἀναγινώσκοντα.

Ἐν φ. 141^β λόγος Ι' εἰς τὸ ἅγιον φῶτισμα. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Ἰωάννην βαπτίζοντα τὸν Χριστόν.

Ἐν φ. 153^β λόγος ΙΑ' εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτῆρος καὶ ἄνωθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἀγγέλους καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Χριστόν.

Ἐν φ. 187^β λόγος ΙΒ' εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν Βασιλείου ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βασιλείου Γρηγόριον τὸν Νύσσης.

Ἐν φ. 192^α λόγος ΙΓ' εἰς Ἀθανάσιον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον εὐλογοῦντα τὸν Θεολόγον Γρηγόριον.

Ἐν φ. 214^α λόγος ΙΔ' εἰς τὴν ἐπισκόπων παρουσίαν. Τὸ ποίκιμα καὶ ἡ μικρογραφία παριστῶσι τὸν ἱερόν Γρηγόριον ἐν τῷ μέσῳ τῶν πατέρων.

Ἐν φ. 232 λόγος ΙΕ' περὶ φιλοπτώχειας. Τὸ ποίκιμα καὶ ἡ μικρογραφία παριστῶσι τὸν ἅγιον Γρηγόριον ἐλεοῦντα.

Ἐν φ. 259^α λόγος ΙϚ' εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλαΐης. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν ἅγιον Γρηγόριον καὶ δύο ἕτερα πρόσωπα. Χειρόγραφον πολύτιμον.

Καὶ ὁ κῶδιξ προέρχεται ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν νησίῳ Σωζουπόλεως.

17.

Μεμβρ. 0,325, x 0,25. ΙΕ' αἰῶνος, φ. 325.

Μέχρι τοῦ φ. 13^α ὁ κῶδιξ εἶναι χαρτῶς. Στίχοι σελίδων 34, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον δερμάτινον μέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ γραφὴ ἀτελής.

Βιοὶ καὶ Μαρτύρια ἁγίων μηνὸς Ἰανουαρίου.

Περιέχει 1. (φ. 1 - 4^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Γόρδιον.

2. (φ. 4^β - 6^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων. Ἀρχὴ «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν διδασμάτων ἀνεωγμένους ἔχει τοὺς ῥύακας...».

3. (6^β - 10^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Λαφροπάτου, ὑπόμνημα εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς τιμίας χειρὸς τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ

βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἀρχὴ « Ἴδού καὶ πάλιν ἡμῖν ὁ ἱερός τοῦ Χριστοῦ ἐπεδήμησε πρόδρομος. » Τέλος « τοῖς οὐρανίοις παραμιλλᾶται θεάμασιν, ὑφ' ὧν. ».

4. (φ. 10^b - 12^a) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Πολυεύκτου. Τέλος « Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα κατετέθη ἐν τῷ τῆς τελειώσεως τόπῳ. . . Ἀμήν. ».

5. (φ. 13 - 24^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου γενομένου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

6. (φ. 24^b - 57^a) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

7. (φ. 58 - 63^b) Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου.

8. (φ. 63^b - 72^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου.

9. (φ. 72^b - 110^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένη μοναχοὺς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

10. (φ. 110^b - 134^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου γενομένου Ἀλεξανδρείας.

11. (φ. 134^b - 187^a) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου.

12. (φ. 188 - 207^a) Βίος καὶ ἀθλήσεις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μαξίμου συγγραφεὶς παρὰ Μιχαὴλ μοναχοῦ τοῦ Ἐξαβουλίου, μονῆς τοῦ Στουδίου.

13. (φ. 208 - 213^b) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Τιμόθεον.

14. (φ. 213^b - 229^a) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου.

15. (φ. 230 - 250^b) Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

16. (φ. 250^b - 262^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Ξενοφῶντος καὶ τῆς συμβίου καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν Ἰωάννου καὶ Ἀρκαδίου.

17. (φ. 262^b - 269^a) Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Τὸ τέλος ἐλλιπές, λήγει δέ: « Αὐτοὶ μᾶλλον ἀλλήλοις ὑπὸ τῆς ἀκόσμου φυγῆς πληγῶν καὶ τραυ. ».

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος περιεγράφη ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens. Ἐνθ' ἀν. σ. 54-55.

18.

Μεμβρ. 0,30 × 0,22,5 IB' αἰῶνος, φ. 318.

Στίχοι σελίδων 33, σελίδες δίστηλοι. Ἐν τισιν ἡ γραφή εἶναι ἐξίτηλος, ἐνιαχοῦ δευτέρα χεὶρ ἀποκατέστησε τὰ ἐξίτηλα. Δέσιμον ἐκ δέσματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἡ δὲ γραφή εἶναι καθαρὰ. Ἀπὸ τοῦ φ. 265 ἄλλη χεὶρ

καὶ ἄλλη μελάνη εἰς τὸ κενὸν μέρος τοῦ φ. 264^β ἔχουσι γραφῆ διάφορα γνωμικά.

Βίοι καὶ Μαρτύρια 21 Ἁγίων. Συναξάριον Ἰανουαρίου.

1. (φ. 1^α - 9^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου.
2. (φ. 9^β - 14^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Παλιεύκτου. Ἰανουαρίου 9. Τέλ. «Τῶν βαρβάρων δὲ πλείστους διαφθαρῆναι καὶ τὴν λεγεῶνα τήνδε... ἀμήν».
3. (φ. 14^β - 44) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.
4. (φ. 45 - 49^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἐρμιόλου καὶ Στρατονίκου Ἰανουαρ. 13.
5. (φ. 49^β - 57^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ διὰ Χριστὸν πτωχοῦ. Ἰανουαρ. 15. Ἀρχὴ «Τυραννικόν τι χρῆμα τεκόντων στοργὴ καὶ δεσμὰ φύσεως ἄφυκτα». Τέλ. «τῆς αὐτῶν οὐσίας τὰ μὲν καθιερώσαντες τῷ ναῷ, τὰ δὲ... ἀμήν».
6. (φ. 58 - 70^β) Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Ἰανουαρ. 16. Ἀρχὴ «Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων θείῳ ἔρασι γινόμενοι». Τέλος «φοβερὸν πολεμίοις ἀνάδειξον, ποθεινὸν ὑπηκόοις».
7. (φ. 70^β - 103^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένη μοναχοὺς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἰανουαρ. 17.
8. (φ. 103^β - 149) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου Ἰανουαρ. 20.
9. (φ. 150 - 154^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Τιμόθεον. Ἰανουαρ. 22.
10. (φ. 154^β - 167^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου. Ἰανουαρ. 22.
11. (φ. 168 - 196^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος Ἰανουαρ. 23.
12. (φ. 197^α - 204^β) Βίος τῆς ὁσίας Ξένης τῆς Ρωμαίας. Ἰανουαρ. 24.
13. (φ. 204^β - 222^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου Ἰανουαρ. 25.
14. (φ. 223 - 234^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ Ξενοφῶντος καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων Ἰωάννου καὶ Ἀρκαδίου. Ἰανουαρ. 26.
15. (φ. 234^β - 240^α) Ὑπόμνημα τύπον Ἱστορίας ἐπέχον ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Ἰανουαρ. 27.

Ἄρχῃ «Ἄλλὰ πῶς ἂν τις αἰτίας καὶ νόμων ἡμᾶς ἀπαλλάξοι». Τέλος «καὶ μέχρι καὶ νῦν ταῖς ἀπάντων ἀκοαῖς ἐνηχοῦσα, καὶ τὰ εὐσεβῆ... ἀμήν».

16. φ. 241^a - 247^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. Ἰανουαρ. 28.

17. (φ. 247^b - 254^b) Βίος καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀββᾶ Κύρου καὶ Ἰωάννου. Ἰανουαρ. 31. Τέλ. «δαιμόνων φυγή, νοσημάτων ἀπαλλαγὴ καὶ νῦν ὁ τόπος ἀνειμένος ἐστὶ θεῶ μάρτυρι... ἀμήν».

18. (φ. 255^a - 265^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρκανοῦ πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἰανουαρ. 10.

19. (φ. 265^b - 290^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νεβλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Σινᾶ καὶ τῇ Ῥαϊθοῦ ἁγίων πατέρων. Ἰανουαρ. 14.

Τέλος «ἀρχὴν παρασχούσα Θεοῦ χάριτι μετὰ πολλὴν ταλαιπωρίαν... ὁμοουσίον Τριάδος».

20. (φ. 290^b - 312^b) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

21. (φ. 312^b - 318) Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Νεοφύτου. Εἰς τοῦ τελευταίου φ. τὴν ὀπισθίαν ὄψιν σημειοῦνται τὰ ἑξῆς. «Κύριε βοήθει Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ» καὶ κατωτέρω «Μιχαὴλ ἁμαρτωλός», καὶ κατωτέρω «Κύριε βοήθει τῷ σῶ δούλῳ Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐγὼ ὁ Μιχαὴλ τοῦ Πελαγωνίτου» καὶ κατωτέρω ἐκ τετάρτου «Κύριε βοήθει τῷ σῶ δούλῳ Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ». Ἀπὸ τοῦ φ. 255 μέχρι τέλους ἄλλη γραφή. Καὶ ὁ κώδιξ οὗτος περιεγραφή ὑπὸ τοῦ Ios. Boyens Ἐνθ' ἂν. σελ. 55 - 57.

19.

Μεμβρ. 0,23 x 0,23,5. 1A' αἰῶνος, φ. 224.

Στίχοι σελίδων 30, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίντων πλακῶν. Περιέχει βίους καὶ μαρτύρια 14 ἁγίων.

Συναξάριον Δικεμβρίου.

1. (φ. 2^a - 30^b) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, Λουκίας, Καλλινίκου, Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου.

2. (φ. 30^b - 39^b) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου.

3. (φ. 39^b - 56^b) Ὑπόμνημα εἰς τὸν μέγαν προφήτην Δαυιδ εἰς τοὺς ἁγίους τρεῖς παῖδας Ἀνανίαν, Ἀζαρίαν Μισαήλ. (Ἐξεδόθη ἐν P. G. Migne tom. CXV στήλ. 372 - 401).

4. (φ. 56^b - 65^b) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Βονιφατίου τοῦ Ῥωμαίου.

5. (φ. 65^β - 79^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ Τραγκυλίνου, Νικοστράτου, Κλαυδίου, Καστορος, Τιβουρτίου, Μαρχελίνου καὶ Μάρκου. Τέλος «Τοῖς δεομένοις ἐπήρκει ἀφθονωταίη χειρὶ ἐπειδὴ τὸν βίον ἐτελεύτησε, πᾶσαν τὴν κτῆσιν αὐταῖς ἐν διαθήκαις χριστιανοῖς ἐδωρήσατο».

6. (φ. 80^α - 89^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.

7. (φ. 89^β - 96^α) Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς τῆς ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάσης.

8. (φ. 97^α - 116^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας.

9. (φ. 116^β - 120^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων ἐν Κρήτῃ.

10. (φ. 121 - 136 καὶ 161^α - 167^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀθλοὶς τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Εὐγενίας καὶ τῶν ταύτης γονέων.

11. (φ. 167^β - 168^α καὶ 137^α - 148^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ καὶ Θεοφάνους τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

12. (φ. 148^β - 160^α καὶ 168^α - 180^α) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδη καὶ Δόμνας καὶ τοῦ πλήθους τῶν δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων.

13. (φ. 181^α - 202^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιμανδρίτου Μαρκέλλου μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων.

14. (φ. 202^β - 224^α) Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ρωμαίας.

Καὶ τοῦ κώδικος τούτου περιγραφὴν ἔκαμεν ὁ Ιοσ. Βογνeps, Ἐνθ' ἀν. σελ. 57 - 58, ἐνθ' ὑποσημειοῦνται καὶ τινες παρατηρήσεις.

20.

Μεμβρ. 0,28,5 × 0,22,5. ΙΑ. αἰῶνος, φ. 329.

Σελίδες δίστηλοι καὶ στίχοι σελίδων 30. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἀνὰ 4 φ. πρόσθετα ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει περιέχοντα ὁμιλίαις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀτελές.

Συναξάριον Λεκεμβρίου.

1. (φ. 1 - 11^β) Ἀθλησις καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου καὶ Καλλινίκου μάρτυρος Βαρβάρας.

2. (φ. 11^β - 117^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Ἀρχὴ «Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμίαν...». Τέλος «καὶ οὕτω πάσης τοῖς αἰρετικῆς παρρησίας... ἀμήν».

3. (φ. 117^β - 146^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν θαύμασι περιωνύμου Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίων Ἐπαρχίας.

4. (φ. 147^α - 163^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

5. (φ. 163^β - 171^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

6. (φ. 171^β - 209^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

7. (φ. 209^β - 262^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίου.

8. (φ. 262^β - 300^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθούντος.

9. (φ. 308^β - 328^α) Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου. Τὸ τέλος ἐλλείπει.

Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ φ. 2 σημειοῦται «Πατερικὸν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης». Βίβλος ὀγκώδης, χάρτης χονδρός, γραφὴ καθαρά. Καὶ οὗτος περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, "Ἐνθ' ἀν. σελ. 58-59.

Μεμβρ. 0,30 × 0,20,5, φ. 316.

Σελίδες μονόστιχοι, στίχοι σελίδων 28 ἢ γραφὴ καλή. Δέσιμον ἐπὶ πλακῶν ξυλίνων ἄνευ ἐπικαλυμμάτων.

Συναξάριον ἐξάμηνον. Μαρτίου - Αὐγούστου.

Ἐν ἀρχῇ ἐν φ. ἐκ μεμβράνης ἐτέρου περιεχομένου, πιθανῶς ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἀρέθα. Ἐν τῷ προσθέτῳ προτελευταίῳ φ. σημειοῦται τὸ ἐξῆς: «Τὸ παρὸν ἐξαμηνιαῖον συναξάριον ἀφιερῶθη εἰς τὸν πάνσεπτον πατριαρχικὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦπίπλην Χάλκης ὑπὸ τοῦ τιμιωτάτου μεγάλου σκευοφύλακος Παπᾶ Κῆρ Ἀνδρέου ἐν ἔτει ζκζ' [=7027=1519]».

Τὸ πρῶτον ἐκ μεμβράνης φ. τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐξέπεσε καὶ ἀνεπληρώθη δι' ἐτέρου χαρτίου.

Ἐν φ. 3 κάτωθεν ἐν τῇ ᾧφ σημειοῦται ἡ αὐτὴ σημείωσις: «μηνιαῖον τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

22.

Χαρτ. 0,32 × 0,21,5, φ. 560.

Αἱ σελίδες εἶναι δίστιχοι, στίχοι σελίδων 29. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐκ ξυλίνων πλακῶν.

Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν περιειλημμένων ἀπασῶν ἐποθίσιων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι ποιηθέν τε ἅμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἐλαχίστῳ Μαιθαίῳ. Ἐν ἀρχῇ καὶ περὶ τῶν ἐποκειμένων Μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων τῷ Θεότῳ Ἀντιοχείας.

Ἐν ἀρχῇ δύο φ. ἄγραφα. Ἐν τῷ πρώτῳ φ. εἶναι γεγραμμένη κάτωθεν ἡ ἐξῆς σημείωσις: «νόμιμον βιβλίον τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Εἰς τὸ ἄγραφον φ. τὸ προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ σταχώματος γέγραπται. «Τούτον τὸ βιβλίον λέγεται νομοκάνων τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπαράλλακτως ὄλαις ταῖς πράξεις ἡγῶν Συνόδων τῶν ἁγίων Πατέρων, ταῖς ἐπτὰ οἰκουμενικαῖς καὶ τοπικαῖς καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὸ ὁποῖον ἐξωδίασε ὁ κύρις Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τοῦ Κύκκου: ἐγεγράφη δὲ παρὰ τοῦ πανοσιοτάτου πατρὸς κυροῦ Ἀρσενίου ἱερομονάχου καὶ καθηγούμενου Μονῆς τῶν Ριζανῶν ἢ τις βουλευθῆ συλῆσαι τὸ παρὸν θεῖον νομοκάνονον νὰ ἔχη τὰς ἀρὰς τῶν τῆς ἁγίων πατέρων καὶ τὴν παναγίαν ἀντίδικον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐγράφη μέσα εἰς τὸ καράβι εἰς ἐννέα Ὀκτωβρίου 1651 ἀχνα' καὶ ἀφοῦ ἐπηγάμεν εἰς τὴν Βενετίαν ἔρρωσθε.

23.

Μεμβρ. 0,29 × 0,22, φ. 636.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 25. Τὸ δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐρμηνεία εἰς τὰ Εὐαγγέλια.

Εἶναι εἰς τετράδια οὐθ' καὶ 4 φ. ἐξ ὀκτὼ φύλλων. Τὸ πρῶτον καὶ ὄγδοον τοῦ πρῶτου τετραδίου ἀπολεσθέντα ἀντεγράφησαν ἐπὶ χάρτου ἢ γραφὴ καλὴ εὐανάγνωστος καλῶς διατηρημένη μελάνη κοκκίνη καὶ χρυσὴ πολλαχοῦ εἰς τὰ γραφικὰ χωρία. Ἐν τῷ μέσῳ τὸ φ. 231 χάρτινον λευκόν τοῦ 20^{ου} τετραδίου λείπει τὸ πρῶτον φ. τὸ κείμενον πλήρες. Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ πρῶτου φ. σημειοῦται «τῆς παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

24.

Χαρτ. 0,32 × 0,23. ΙΕ - ΙΖ' αἰῶνος, φ. 122.

Ἡ γραφὴ ὠραιότατη. Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 30. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐλλείπουν.

Λόγοι Δημοσθένους.

25.

Χαρτ. 0,31 × 0,22. ΙΖ' αἰῶνος, φ. 106.

Ἄνευ τέλους φ. 2 ἄγραφα. Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 28. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν.

Ἀναστασίου Συναΐτου καὶ Ἐφραίμ λόγοι.

Τὸ πρῶτον φ. ἄγγραφον. Ἐν φ. 1^β σημειοῦται: $\frac{1736}{\text{αψλς}}$ [= 1736] Μαρ. δ' τὸ παρὸν ἀφηιρώθη εἰς τὴ μονὴ τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης παρὰ τῆς κυρίας Ἀρχοντωπούλας ἀπὸ τῆς νήσου Χάλκης καὶ ἔγραψε ὀνόματα 4 Χριστοφόρου Ἱερομονάχου, Χριστοδούλου, Ἀρχοντοῦς καὶ Ἀργη-
ρῆς. Ἐν φ. 32^β ἐν τῇ ᾠδῇ σημειοῦται «αψε [= 1705] ἤλθα εἰς τὴν Νικο-
μήδειαν καὶ ἔστω εἰς ἐνθήμεοις πολλῶν ἀνθρώπων † Πρωτοσύγκελλος Χρι-
στοφόρος». Ἐν ἀρχῇ ὡς καὶ ἐν τέλει ἔχει ἀνά 6 φ. ἐκ μεμβράνης. Κάτωθι
τοῦ φ. 86^β: «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν
Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης καὶ ὁ δὲ αὐτὸ ἀφαιρέσας ἀφορισμένος εἶη». Ὁ κώδιξ οὗτος διαιρεῖται εἰς 13 τετράδια, ὧν ἐλλείπει τὸ β' περιέχον 12 φ.
Ἐν φ. 22^β σημειοῦται: † Πρωτοσύγκελλος καὶ Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Χαλκη-
δόνο. Εἰς τὴν ὀπισθίαν ὄψιν τοῦ τελευταίου ἀγράφου φ. «Χριστοφόρος
Ἱερομόναχος ἀπὸ τῆς περιφήμου Θεσσαλονίκης».

26.

Μεμβρ. 0,31 × 0,22. I ἢ Iα' αἰῶνος, φ. 312.

Γραφή καλὴ, παλαιά βιβλίον ἀξιόλογον. Περιέχει διαφόρους σημειώσεις
Ἐν τῇ ᾠδῇ σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 26. Δέσιμον ἐκ δέρματος
μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

*Πραξαπόστολος καὶ ἐν ἀρχῇ Λαοροθίου ἐπισκόπου Τύρον ἀρχαίου ἀνδρὸς καὶ
πνευματοφόρου καὶ μάρτυρος γεγονότος ἐν τοῖς καιροῖς Δικινίου καὶ
Κωνσταντίνου τῶν Βασιλέων περὶ τῶν 70 Ἀποστόλων καὶ τῶν ιβ'.*

Τὸ χειρόγραφον περιλαμβάνει. α) Τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων. β) Τὰς
δέκα καθολικὰς ἐπιστολάς. γ) Τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου. δ) Τὰς
δεκατέσσαρας ἐπιστολάς τοῦ Παύλου. Πρὸ τῆς ἀποκαλύψεως ὑπάρχει
ἐκ τοῦ εἰς αὐτὴν ὑπομνήματος Ἀνδρέου Ἐπισκόπου Καισαρείας τὰ περὶ
τοῦ προομίου.

Πρὸ δὲ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου ὑπάρχει πρόλογος καὶ μαρτύριον
τοῦ Παύλου. Ἐν ἐκάστῃ ἐπιστολῇ σημειοῦται ἡ περίληψις τοῦ ὅλου καὶ ἐν
τέλει ὁ τόπος, ὅθεν ἐγράφη καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στίχων. Ἐν τοῖς περιθωρίοις
ὑπάρχουσι πλεῖσται ὄσαι σημειώσεις καὶ μαρτυρίαι ἐκ τῶν πατέρων καὶ περι-
λήψεις τῶν κεφαλαίων, ἐν τέλει δὲ προστίθεται ὀλιγόστιχος ἔκθεσις ἐπιγρα-
φομένη «Πρὸς ἑμάντον». Τὸ εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλ. τῆς Α' Ἐπιστολ. τοῦ
Ἰωάννου διαφιλονικούμενον ἐδάφιον «τρεις εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ
οὐρανῷ» ἐλλείπει.

27.

Μεμβρ. 0,30 × 0,23. 1Α' αἰῶνος, φ. 183.

Ἀστάχωτον ἡ ἀρχὴ ἐλλείπει, ἡ δὲ ὑπάρχουσα πρώτη σελὶς δυσανάγνωστος. Ἡ δὲ δευτέρα σελὶς τοῦ φύλ. 1 ἀρχεται «Νέον εἰς ἀσκούς καινούς» (Ματθ. 9,17). Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 23. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν.

Εὐαγγελιστάριον.

Φύλλα δύο ἀποκεκομμένα, ἐν τῶν ὁποίων πιθανῶς περιεῖχεν εἰκόνας τῶν εὐαγγελιστῶν. Γραφὴ καθαρά. Ἐν τέλει τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σημεῖωμα: «ἔτους ρωση [=1369] Ἰνδ. ἡ' μηνί σепτεμβρίῳ κ'. θ(εο)ῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ πόνος. † ἐγρ(άφη) ἐν τῇ ἀγιοτάτη μονῇ τῶν Ὁδηγῶν». Ὁ καλλιγράφος ἐν τῇ κάτω ῥα τοῦ φύλ. 188 σημειοῖ, ὅτι τὸ τετραευαγγέλιον τοῦτο εἶναι τινὸς Σεβαστοῦ. Ἐκ τοῦ χειρογράφου τούτου ἀπεσπίασθη ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ Ματθαίου Εὐαγγελίου καὶ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, ἀπεκόπησαν δὲ καὶ αἱ εἰκόνες τῶν ἄλλων τριῶν Εὐαγγελιστῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐγχρωμοί, ὡς φαίνεται ἐν τοῦ ὑπάρχοντος ἔτι μεταξωτοῦ φύλλον ἐν ἀρχῇ τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ ῥα τῆς πρώτης σελίδος σημειοῦται ἡ συνήθης δήλωσις, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Χάλκην.

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Προδρομοῦ τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

28.

Χαρτ. 0,30 × 0,20. 1Α' αἰῶνος, φ. 235.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 35. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἐν ἀρχῇ μαρτυρικά καθημερούσια κατ' ἤχον ψαλλόμενα, ὅταν οὐκ ἔχη ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας κοντάκια. Πέντε φύλλα πρόσθετα, τὰ δύο ἄγραφα.

Συναξάριον ἐξαμήνον.

Ἐν ἀρχῇ σημειοῦται:

«Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς συνάψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου. Ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις καὶ εἴτε τὸν διὰ μαρτυρίου, εἴτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον». Ἀρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι Φεβρουαρίου. Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ κειμένου ὑπάρχουσι δύο σημεῖωματα. α) «Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θ(ε)ῷ χάρις | † Χ(ριστ)ῆ δίδον τοῖς ἔμοις πόνοις χάριν. | Ὡ παντέφορε καὶ τριφωτοδοσία ἡ τῷ κράτει σου τὸ | πᾶν περιστυχοῦσα σκέπε | φρούρει φύλαττε τῷ | κτισομένῳ | καὶ πίστει τε καὶ | πόθῳ τὴν δέλτον ὄλην ταύτην, | σὺν τῷ γράψαντι πανευτελῆ γραφεῖ τε Ματθαίῳ τῷ | ραφενδύτῃ: † † † ἔτους ριον [=6850 = $\frac{1341}{1542}$] Ἰνδικτ. ι'».

β) «Τὸ Συναξάριον τοῦτο τὸ ἐξαμηνιαῖον, ἐκομίσθη εἰς τὸ θεῖον μοναστήριον ἀπὸ τῆς θεοσώστου πόλεως Μηδείας, παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου προ-

ηγουμένου παπᾶ κὺρ Μητροφάνους. Ἐσταχώθη δὲ καὶ ἀνεκαινίσθη διὰ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου Ἱερο(μο)νάχου), τάχα καὶ καθηγουμένου τῆς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς ταύτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου: † ἐν ἔτει ζρη [7118], μηνὶ Αὐγούστου: †† ρχι [=1610] Ἰνδ. η ».

Εἰς τὴν δευτέραν στήλην τῆς τελευταίας σελίδος, ἐν τῇ ᾧ σημειοῦται: «Τῷ συντελεστῇ». Τὸ σημείωμα νεωτέρα χειρὶ ἐπὶ τῶν μόλις διακρινομένων γραμμῶν ἀναγινωσκόμενον νῦν διὰ μελάνης. Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐν τῷ νησίῳ Σφζοπόλεως.

29.

Μεμβρ. 0,28×0,20,5. ΙΓ' αἰῶνος, φ. 179.

Σελίδες μονόστιχοι, στίχοι σελίδων 32. Δέσιμον μετὰ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Τυπικόν.

Τὸ φύλλον 2 χάρτινον, ἄγραφον φέρει τὴν σημείωσιν τοῦ Πατριάρχου Μητροφάνους, ἄνευ ὁμῶς τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ.

*Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς πατριουργοῦ Τριάδος
τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης τε μονῆς τε τοῦ Ἐσόπτρου
καὶ εἴτις βολυθῆ ποτὲ ταύτην ἀποστερῆσαι
κεχωρισμένως ἔσεται Τριάδος τῆς ἁγίας
Ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ τε καὶ τῷ ἔλευσομένῳ.*

Συνεπῶς ὑπῆρχε κτῆμα τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος. Καὶ ἐπιγράφεται μὲν Συναξάριον σὺν θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ περιέχον πᾶσαν ἀκολουθίαν μέχρι συμπληρώσεως Αὐγούστου, ὡσαύτως καὶ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισσαίου μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων, ἀλλ' οὐκ ἔστι Συναξάριον, ἀλλὰ τυπικόν. Εἰς τὸ φ. β, ἄγραφον, ἔτει ρψοζ [=1777] μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κε ἦλθεν ὁ Τζόρτζης καὶ ἔδουκατον μίαν ὄρνιθα ὁ διακανίση παλαμῆ. εἰς τὰς κζ' δεκεμβρίου ἦλθεν ὁ Τζώρτζης καὶ ἔδωκά τον ἄλλην μίαν ὄρνιθα καὶ ρζι.

Ἐν τῷ 14^ο φύλλῳ τῷ ἀγράφῳ σημειοῦται τὸ ἐξῆς: «ὁ παρὼν Μανουὴλ ὁ λιγνὸς ἦλθε πρὸς ἡμᾶς ἵνα τιμήσωμε τὴν παρὼν βίβλον ταύτην ὁμῶς εἰπὼν αὐτῷ ὅτι ἡ βίβλος πάνυ κάλλιστος ὑπάρχει ἡ δὲ τιμὴ τῶν βιβλίων ἐξέλειπε διὰ τὸ μὴ χροῦνται οἱ ἱερεῖς ταύτης εἰς χρῆσιν ὁμῶς πολιτεύονται ἕνας ἕκαστος ἱερεὺς καθὼς λέγεται καὶ οὔτε βιβλίον χροῦνται οὔτε διδασκάλων καὶ ἐρμηνειῶν ὁμῶς δὲ ἐπειδὴ σὺ ποθεῖς αὐτῆς ὄνισαι δῶσε ὑπέρπυρα Ε' οἱ τόμοιτῆς βίβλου χρῆζον ταῦτα πάλαι οἱ δύο ὁμοῦ ἦτι ποιήσητε κάλλειστον Γεράσιμος Ἱερομόναχος ὁ Σκορδείλης ποιῶ μετάνοιαν τῆς σῆς ἀγιωσύνης ἔρρωσθε». Ἀφιερῶθη ἡ παροῦσα βίβλος παρὰ Ἰωάννου τοῦ Μακαρίτου Ματθαίου

Βάρνης τοῦ υἱοῦ τοῦ ἄνωθεν. Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ὑπάρχει μουσικὸν τροπάριον νεώτερον.

30.

Χαρτ. 0,29 × 0,20. IZ' αἰῶνος, φ. 162.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 22. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Γραφή καθαρά καὶ ἐπιμεμημένη.

Ψαλτήριον περιέχον τοὺς ὄχθ' ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ καὶ τὰς δέκα ᾠδαίς.

Οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα δι' ἐρυθροῦ ζωηροῦ χρώματος, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλαν ζωηρόν. Τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα περικαλύπτονται ὑπὸ κοσμημάτων, τῶν ὁποίων τινὰ ποικιλόχροα καὶ ἕτερα κιτρινόχροα. Ἐν τινι σημειώματι σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

*«Εἴληφε τέρμα ἐν μονῇ τῆς παράγου
Χάλκη τε τήσφ πλησίον Βυζαντίου*

,ζρνδ [=1646] αχμς' Ἰνδ. ιδ' Ἰουλ. κζ'.

*Μέμνησθε τοῦ γραγῆντος οἰκτροῦ Μηδείας.
Θεοδοσίον, λέγοντες ἄνεσ, Χριστέ μου
λύσω δὸς αὐτῷ ἀμειψακτημάτων Σῶτερ».*

Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουσι δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένοι «στίχοι εἰς τὸν θεῖον Δαβίδ».

Ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἡ συνήθης δήλωσις ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Παναγίαν τῆς Χάλκης.

31.

Χαρτ. 0,29 × 0,21, φ. 231.

Εἶναι ἀνορθόγραφον, θρηπιδέστατον καὶ ἑλλιπές. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ χάρτου, ἡ δὲ γραφή εἶναι καθαρά. Εἶναι πολύτιμον, διότι περιέχει λόγους ἀνεκδότους.

Κυριακοδρομίον.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ πρώτου φ. (τοῦ σφζομένου) «ἡ ἡδονὴ γὰρ τῆς ἁμαρτίας οὐ μένει οὐδὲ καρτερεῖ».

Ἐν (φ. 4) Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω λόγος εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν καὶ εἰς τὸ ἀδίκαστον κριτήριον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φοβερά ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας».

Ἐν (φ. 9) Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου λόγος περὶ νηστειᾶς καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἴδὸν τὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς στάδιον ὑπανοίγεται σήμερον».

(φ. 16) Τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυροῦ Ἰωάννου λόγος εἰς τὴν Κυριακὴν α' τῶν νηστειῶν καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τεσσαρακονθήμερος αὕτη ἡ νηστεία ἀγαπητοὶ ὡς κλιμαξ τις πρόκειται ἡμῖν».

Ὁ Πατριάρχης οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Καλέκας τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου λόγοι φρονῶ, ὅτι εἶναι καὶ οἱ προηγούμενοι.

(φ. 21) Τοῦ αὐτοῦ λόγος Κυριακῇ δευτέρᾳ τῶν Νηστειῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς καιρὸς ἀδελφοί μου, πρὸς ὅλον καιρὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ συγκρινόμενος ὁμοίος ἐστὶ λιμένι».

(φ. 24) Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος τῇ Κυριακῇ τρίτῃ τῶν ἁγίων Νηστειῶν. Ἀρχὴ «Προτυπῶν καὶ προδιαγράφων ὁ μακάριος Μωϋσῆς τὸν ζωοποιὸν καὶ θεῖον σταυρόν».

(φ. 29^β) Τοῦ αὐτοῦ λόγος Κυριακῇ τετάρτῃ τῶν νηστειῶν, ἀρχὴ «Μεσάσαντες τὸ πέλαγος, ἀδελφοί, τῆς ἐγκρατείας καὶ πρὸς τὸ ἐξῆς διερχόμενοι σπουδάσωμεν».

(φ. 32) Κυριακῇ πέμπτῃ τῶν Νηστειῶν ὡς καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀρχὴ «Παρήλθεν ὁ χειμὼν τὸ δὲ ἔαρ εἰσῆλθε, καὶ βλέπομεν τὴν κτίσιν ἀναθάλλουσαν».

(φ. 35^β) Σαββάτῳ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου τοῦ τετραήμερου καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀρχὴ «Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰς κατὰ γῆν διατριβὰς ποιουμένου ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ὁ δίκαιος Λάζαρος εἰς φιλίαν ἐνοῦται αὐτῷ».

(φ. 37^β) Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Ἀρχὴ «Χαρᾶς ἡμέρα καὶ εὐφροσύνης ἀγαπητοί. ἡμέρα ἀγαλλιᾶσεως καὶ σωτηρίας».

(φ. 40) Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου.

«Τὸ ῥάθυμον ἡμῖν διεγείρων ὁ ἱερός καὶ θεῖος Ἀπόστολος λέγει ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε».

(φ. 42^β) Κυριακῇ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ. «Ἐπὶ τῇ λαμπροφόρῳ Κυριακῇ τῆς σεβασμίας καὶ ἁγίας ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῇ σωτηρίας νίκῃ τοῦ Δεσπότη πανηγυρῖσαντες».

(φ. 47) Κυριακῇ τῶν ἁγίων Μυροφόρων. «Καὶ ἡ παροῦσα Κυριακὴ ἁγία ἡμέρα προσκνητὴ ἐστὶ καὶ σεβασμία καὶ θαυμαστὴ καὶ σωτήριος».

(φ. 51) Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου. «Πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν ἡ ἁμαρτία πρόξενος γίνεται καὶ τὴν ψυχὴν λυμαίνεται σφόδρα».

(φ. 55^β) Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος. «Καὶ σήμερον ἡμῖν ἡ τῶν Εὐαγγελικῶν φρεάτων ἀναβλύζει πηγὴ, καὶ τὰ νάματα πλούσια».

(φ. 61^β) Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ. «Τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν διαλεγόμενου τοῖς Ἰουδαίοις».

(φ. 66) Κυριακῇ τῶν ἁγίων τῆς θεοφόρων Πατέρων. «Μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἐνδόξου Ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μνήμην ἑορτάζομεν κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακῇν.

(φ. 69^β) Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς. «Τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς κτλ. τρεῖς ἑορτὰς ἑορτάζουσιν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν τοῦ Πάσχα κτλ.»

(φ. 75^β) Κυριακῇ πρώτη τῶν ἁγίων Πάντων. «Εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πᾶς ὅστις κλπ. εἰς μαρτύρια προτρέπει τοὺς μαθητὰς ὁ Χριστός».

(φ. 79) Κυριακῇ δευτέρᾳ. «Ἐπειδὴ τῆς πρώτης καὶ μακαρίας ζωῆς ἀπορῥαγέντες διὰ τὴν παράβασιν τοῦ προπάτορος».

(φ. 82) Κυριακῇ τρίτῃ μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «Τῆς φιλαργυρίας οὐδὲν ἐστὶ χαλεπώτερον καὶ φιλοχρηματίας οὐδὲν ὑπάρχει δεινότερον».

(φ. 85^β) Κυριακῇ τετάρτῃ. «Οὐδὲν ἐστὶ ἀδιστακτοῦ καὶ καθαρᾶς πίστεως ἰσχυρότερον». Καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς τριακοστῆς δευτέρας Κυριακῆς ἐν φ. 179^β. Εἰς τὸν λόγον τῆς 27 Κυριακῆς λείπουν φ. ἱκανὰ περιλαμβάνοντα τοὺς λόγους μέχρι τῆς 32^α Κυριακῆς.

(φ. 179) Λόγος εἰς τὴν Κυριακῇν πρὸ τῆς Ὑψώσεως, καὶ οὗτος ἑλλιπής.

(φ. 182) Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας συγγραφεῖσα παρὰ Σωφρονίου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. «Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν ἑνδοξόν».

(φ. 195) Διήγησις ἐπὶ τῆς ἐπὶ Ἡρακλείου ἐφόδου τοῦ Χοσρόη.

«Ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρακλείου τῶν Ῥωμαίων βασιλέως Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν τὴν ἀρχὴν ἔχων ἀπέστειλε Σάρβαρον». Πρὸ τοῦ 199 φ. ἑλλείπουσιν φύλλα.

(φ. 199^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν ἢ παροῦσα πανήγυρις».

(φ. 204^β) Εὐθυμίου μοναχοῦ καὶ Συγκέλλου εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὅτε εἰσηλθε εἰς τὰ ἅγια τῶν Ἁγίων. «Μεγάλῃς ἡμῖν χαρᾶς πρόξενος ἢ παροῦσα πανήγυρις καθέστηκεν».

(φ. 205) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοδοξάστου μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Δημητρίου. «Εἶχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος πολὺς κατὰ χριστιανῶν πνέων».

(φ. 210^β) Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὡς ἀληθῶς ἀρχάγγελον καὶ εὐλαβείας ὑπάρχοντα ἔμπλεον τοῦ Θεοῦ ἄρχοντα Μιχαήλ. «Ὁ τῶν ἀύλων πνευμάτων ποιητὴς καὶ πάσης σαρκὸς ἐξουσιαστὴς καὶ πρύτανις, ὁ καὶ τὴν ἡμετέραν διαπλάσας οὐσίαν καὶ πάντα δὲ τὸν ὀρώμενον κόσμον ὑποστήσας».

(φ. 213) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν. «Χριστὸς Γεννᾶται» μετὰ γραμματικῆς ἐξηγήσεως».

(φ. 223^b) Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια· «πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμὸς» μετὰ ἐξηγήσεως.

(φ. 227) Εἰς τὸ ἐπίλοιπον τῶν λόγων.

«Πατήρ ὁ πατήρ καὶ ἄναρχος· οὐ γὰρ ἔκ τινος· υἱὸς ὁ υἱὸς καὶ οὐκ ἄναρχος, ἔκ τοῦ πατρὸς γάρ».

(φ. 231^b) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν. «Ἀγαπητοὶ βασιλικῶν μυστηρίων ἑορτὴν ἑορτάζομεν». Δεκαεὶξ μόνον στίχοι τοῦ λόγου ὑπάρχουσι, τῶν τελευταίων φύλλων τοῦ κώδικος ἐκπεσόντων.

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγράφῳ φύλλῳ ὑπάρχουσιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1590-1600 ἐν εἴδει χρησμῶν διάφοροι σημειώσεις.

Χρησμοί.

1590 ἐντ(η)περηξ χρισμοὶ εὔρηται ἐγκεκολλημένοι λίθῳ τινι τῇ ἱερα ἰδι διαλέκτῳ μετεγλω(τίσθησαν) δὲ ὕστερον λα(τινιστί) εἶτα καὶ ἑλληνιστί ὅστις ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου πύργου τοῦ ἁγίου Διονυσίου κατορυγμένος οὐ τὸ μὲν μήκος πῆχυς ἰβ τὸ δὲ πλάτος κ. οἱ ἐν Ἰταλία καὶ ἡ φραντζα καὶ Ἰλανδία, Γερμανία. 1591 «Οἱ μεγάλοι(;) τῆς φραντζας ἀτλαντίας(;) καὶ γερμανίας τῆς τάξεως χριστιανῶν ἀποστατήσονται καὶ γενήσονται λούτεροι.

1592 «Ποιμὴν οὐκ ἔσται».

1593 «Ὁργὴ Θεοῦ ἔσται ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ».

1594 «Ὁ Θεὸς ἐξ ὀλίγων καὶ ἀνθρώπων γνωσθήσεται».

1595 «σεισμός μέγας γενήσεται ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ».

1596 «ἡ φρυγία ἦτοι ἡ ἀφρικὴ καίσεται· οὕτω, καὶ οἱ ποταμοὶ εἰς αἷμα μεταστραφήσονται».

1597 «ἔξεγερθήσεται μέγας ἄνθρωπος σφόδρα».

1598 «λοιμὸς ἔσται μέγας ἐν Εὐρώπῃ, καὶ Ἀσία καὶ μεσημβρία.

1599 «Οἱ ἄπιστοι γνώσονται ἓνα Θεὸν τρισπλόστατον».

1600 «Εἰς ποιμὴν καὶ μία μάνδρα ἔσται ἡ οἰκουμένη καὶ φλόξ πυρὸς σβεσθήσεται».

32.

Χαρτ. 0,31×0,20. 15' αἰῶνος, φ. 267.

Δέσιμον στερεόν, σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 16. Γραφή καθαρὰ μετὰ μεγάλων χαρακτήρων. Ἐν ἀρχῇ ἐν τῇ ἄνω ᾠα σητόβρωτον καὶ ἀλλαγῶ ἐν τῇ ᾠα.

Ψαλτήριον περιέχον τοὺς ρσα' ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ καὶ τὰς δέκα ᾠδὰς.

Ἐπὶ τῆς προσθίας σελίδος τοῦ τελευταίου φύλλου 265 ἔχει τὰς ἐπομένας ὑποσημειώσεις.

«† Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Κωνσταντίνου τοῦ ἐκ Κορίνθου τυγχάνοντος ἐν ἔτει ζξε´ [= 7065 = 1557] Ἰνδικτ. ιε´. Ἐγραψα δὲ καὶ ἐπροσήλωσα τοῦτο, εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς μνημόσυνον τῶν ἐμῶν γονέων, καὶ ἐμοῦ τοῦ τλήμονος καὶ ἀμαρτωλοῦ· ὅπως ἴλεως γενήσεται ἡμῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ καὶ ἀπαραιτήτῳ τῇ τοῦ κυ(ρίου) καὶ Θεοῦ καὶ σ(ωτῆ)ρ(ος) ἡμῶν Ἰ(ησοῦ) Χ(ριστοῦ) δευτέρα παρουσία. Ναὶ γένοιτο ἡμῖν καὶ ὑμῖν, τοῖς τοῦτο ἀναγινώσκουσιν, ἀμήν».

Εἶτα δι' ἄλλης χειρὸς σημειοῦται τὸ ἐξῆς:

«† Ἐσταχόθη δὲ τὸ δεύτερο, καὶ ἀνακενίσθη ὑπὸ χειρὸς Ἀκακίου ἱερο(μον)άρχου Ἀχελείω τοῦ Παπάζογλη ἐν ἔτι ζρνθ´ [= 7159 = 1651] καὶ ἰ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ὥσπερ καὶ τὸ γεγραφότι».

Ὅπισθεν τοῦ αὐτοῦ φ. δι' ἄλλης χειρὸς «τὸ παρῶν ψαλτήριον εἰσαρχῆς τῆς παναγίας Χαλκίς καὶ εἴ τις τὸ ἀποξενόσι νά εχει τας ἀράς των τριακοσίων δέκα καὶ οκτώ θεοφόρων πατέρων εἰμῶν ἀμήν».

Ἰωακείμ ἱερομόναχος.

Καὶ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Σωζουπόλεως.

33.

Μεμβρ. 0,29 × 0,21,8. 1' αἰῶνος, φ. 218.

Δέσιμον ἄνευ πλακῶν, σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 31, ἡ δὲ γραφὴ εἶναι ἐπιμεμελημένη δηλοῦσα καλλιγράφον ἱκανὸν καὶ καλαισθητὸν. Ἐν ἀρχῇ φύλ. τινὰ ἐβράχισαν καὶ δυσκόλως ἀναγινώσκονται

Πραξαπόστολος. (Περιλαμβάνει καὶ ἄλλα πολλὰ).

Περιέχει τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, τὰς ἐπιστολάς αὐτῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου μετὰ σημειώσεων. Ὁ κανὼν ἐκτεταμένος ἐν τῇ ᾠφ· ἡ ἐρμηνεία ἀποτελεῖται ἀπὸ ἔργα ἀνωνύμων καὶ τεμάχια τῶν ἁγίων Πατέρων Γενναδίου, Μεθοδίου, Χρυσοστόμου, Εὐσεβίου Καισαρείας, Ἰσιδώρου, Θεοδώρου, Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Οἰκουμενίου καὶ Θεοδώρου καὶ Κυριλλίου Ἀλεξανδρείας.

Ἐν τῇ ᾠφ τοῦ φ. 26 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Ἀφιερῶθαι τὸ παρὸν εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Καλαμιωτίσσης ὑπὸ Μακαρίου ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς ἐν ἔτει ςφμα´ [= 6591 = 1082 - 1083] ἀπὸ Χριστοῦ βασιλεύοντος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ τοῦ κτίσαντος αὐτήν, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε».

Ἀνώνυμος συγγραφεὺς κατέχων αὐτὸ κατὰ τὸ 1204 ἔτος ἔγραψεν ἐν τῇ ἄνω ᾠφ καὶ ἐπὶ τῶν λευκῶν περιθωρίων διάφορα ἔργα· οἷον ἐν φ. 88 εὐρίσκεται τὸ ἐξῆς:

«*Νικήτα Χαρτοφύλακος τοῦ Νικαέως*, κατὰ ποίους καιροὺς καὶ διὰ ποῖα αἰτιάματα ἐσχίσθη, ἀφ' ἡμῶν ἢ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησία». Ἡ φύλα τοῦ φύλλου 108, 109^α, 109^β καὶ 110^α κατέχονται ἀπὸ «Ἀντίγραμμα τοῦ Πατριάρχου Ἰω(άννου) τοῦ Καματηροῦ, πρὸς τὴν αὐτὴν γραφήν», τοῦ Πάπα Ἰνοκεντίου τοῦ Γ'. Εἰς τὰ φ. 181^α καὶ 182 ἀναγινώσκομεν κείμενα ἄγνωστα καὶ ταῦτοχρόνως πολὺ σπουδαῖα. «Τοῦ Τορνίκη κυροῦ Δημητρίου εἰς τὸν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως Ἰσαακίου», ἐπίσης εἰς τὰ φύλλα 189^β, 190^α, 190^β δεύτερα κείμενα ἄγνωστα τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως: «Τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τορνίκη, εἰς τὸν πάπαν Ῥώμης, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ πατριάρχου», καὶ εἰς τὰς σελίδας 220^α, 220^β, 221^α συγγράμματά τινα «τοῦ τιμωτάτου χαρτοφύλακος κυροῦ *Νικήτα τοῦ Νικαέως* περὶ τῶν ἀζύμων καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων.

Ἐκτὸς τῶν διαφόρων τούτων κειμένων τὸ χειρόγραφον περιλαμβάνει τέσσαρα συγγραμμάτια ἀνωνύμων τὰ ἑξῆς:

1. (φ. 196 - 199) «Λόγος ἀνατρεπτικὸς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δόγματος τοῦ λέγοντος τὴν τῶν θεῶν μυστηρίων προσένεξιν δι' ἀζύμων γίνεσθαι».

2. (φ. 205 - 218) «Πρὸς Λατίνου» περὶ τὰ τῶν ἀζύμων καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τῶν λοιπῶν σφαλμάτων αὐτῶν».

3. (φ. 122 - 180) «Ἡ λατινικὴ λειτουργία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ἐρμηνευθεῖσα ἐκ τῆς Ῥωμαίας ἀρτίως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν».

4. (φ. 195 - 196) «Περὶ τοῦ ζωοποιοῦ καὶ θείου ἄρτου, ὃν ὁ Κύριος τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους αὐτοῦ ἔδωκεν εἰπών: Λάβετε φάγετε τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμα μου».

Ὁ ἀείμνητος Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεὺς περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου ἐξέδωκεν ἰδιαιτέραν μελέτην εἰς τὴν *Revue de l'Orient Latin* τόμ. Α' ὑπὸ τὸν τίτλον «*Documents Grecs pour servir à l'Histoire de la quatrième, croisade (Liturgie et Reliques)*».

34.

Μεμβρ. 0,28 × 0,25. 1Α' αἰῶνος (1371), φ. 243.

Λί σελίδες τοῦ κώδικος γραφέντος ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου Ἰωάσαφ δίστηλοι. Στίχοι σελίδων 22. Στάχωσις ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Ἰωάννου Σχολαστικοῦ τοῦ τῆς Κλίμακος πλάκες πνευματικά.

Περιλαμβάνει ἐν σελ. 4 - 9 τὸν βίον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ καὶ συγγραφεμένου τὴν Κλίμακα, οὗ ἡ ἀρχή: ἦτις μὲν ἐστὶν ἡ τὸν θεῖον ἄνδρα τούτον ἐ[νεγκαμένη] πόλις καὶ θρεψαμένη» καὶ τέλος «ἔσωθεν δὲ θεωρητικὰ περιεχούσης διδάγματα». Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ κειμένου ὑπάρχει τὸ ἑξῆς σημεῖωμα:

«Ἔτος ,ζωσθ' [= 1371] Ἰνδ. θ' † μηνὶ μαῖω ιε' † † † Θ(εο)ῦ τὸ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ πόνος». Ἐν τῇ προσθία δὲ σελίδι τοῦ φ. 1, ὅπερ ἦτο ἐξ ἀρχῆς ἀγραφον, ἐσημειώθησαν κατόπιν τὰ ἐξῆς: «† Ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἀφιερῶθη εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Προδρόμον ἐν το νησιῶ τῆς Σωζωπόλεως· διὰ ψυχῆς σωτηρίας Τριακονταφύλλου, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μπόπος· εἴ τις δὲ αὐτὴν τὴν βίβλον ὑστερήσει ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, νὰ ἔχει τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων Τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ Θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐτη ,ζοβφ [= 1564] Ἰνδ. ζ'». Ἐνδον δὲ τις τῆς πρώτης πινακίδος ἔθετο τρία χάρτινα φύλλα· τούτων τὸ πρῶτον ἔχει τὰ σημειώματα ταῦτα.

α) «Τῷ σταχωτῇ εὐχεσθαι εἰς ὅσα καὶ αὐτὸς ἐκλεπόνηται ἵνα καὶ αὐτὸς εὖρι ὕεος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρήσεως. ~

Ἐλάχιστος καθηγούμενος τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ τιμίου μου ἐνδόξου, προφήτου προδρόμου· καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου Γερμανὸς ἱερομόναχος ὁ οἰατρὸς [οἰκτρὸς] ἐνέττι ,ζπδ' [= 1575 - 1576] Ἰνδ. δ'».

β) «ἦλθε τὸ παρὸν βιβλοῖον εἰς τὸ ἅγιον μοναστήριον ἀφιερῶθεις παρά τινος Τριανταφύλου ἔτους ,ζοβ. Ἰνδ. ζ' ἔγραφε παρά τινος διδασκάλου. Ἰωάσαφ τὸννομα τῶν καιρῶν τῶν χριστιανῶν βασιλέων· ἔτους ,ζωσθ' [= 1371] Ἰνδ. θ' μαῖου ιε'.. ἤφερε πάλιν Θεοῦ Οἰκονομείας ὁ Καρὰ - γεώργης ὁ καραβοκύρις ἀπὸ τῆ Μήδεια· ἕνα ψαλτήριον τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου, Ἰωάσαφ γράματα· ἔτους ,ζριδ' [= 1606] Ἰνδ. δ' μηνὶ Ἰουλίῳ· κδ' ἔχει τὸ ψαλτήριον ὅπου ἔγραφε· ἔτους ,ζωπζ' [= 1379] μηνὶ σεπτέρι ιζ' ἡμέρας ἡμέρας' καὶ διὰ ἐνθύμησι τὸ ἔγραφα ἵνα ὁ Κλήμακος πρότα γραμμένος ἢ χρόνους ἀπὸ τὸ ψαλτήριον· αὐτὸς ὁ ἡγούμενος ὁ Γερμανὸς ἔγηνε Ἡρακλῆας μητροπολίτης εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κύρ Ἰερεμία· τὸ ψαλτήριον ἔχει τὸν ἀκάθιστον ὕμνον· ἔχει καὶ τὴ μετάλυψιν, τὰ κεφάλαια ὄλλα χρυσα. Ἡγούμενος Ἰωσήφ ἱερομόναχος· τοῦ καιροῦ.» Τὸ σημείωμα τοῦτο ἔγραφε ἔτει ,ζριδ' [= 1605 - 1606]. Ἄτερον δὲ σημείωμα ἐν τῷ 2 φ. χαρτίνῳ δῆλον ποιεῖται ὅτι τὸ τεῦχος τοῦτο ἐκομίσθη ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ μονὴν τῆς Θεοτόκου ἔτει 1687^ο μαρτ. 12 μετὰ τῆς ὑπογραφῆς Ἀθανάσιος ἐλάχιστος Ἱερομόναχος.

Κατὰ τὸν Α. Ρῶταν, γραφὴ καθαρά, μελάνη χρυσιζουσα· αἱ προμετωπίδες εἰσὶν ἄριστα ἐπεξεργασμέναι καὶ ποικιλόχροοι ὡς καὶ τὰ ἀρχικὰ αὐτῶν γράμματα· τὰ δὲ κεφαλαῖα ὅλης τῆς βίβλου εἰσὶ γεγραμμένα διὰ μελάνης χρυσῆς. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου λόγου ὑπάρχει ἀνά ἐν ἐπίγραμμα τετράστιχον ἱαμβικόν. Ἀτυχῶς τὸν κώδικα τοῦτον οὐχ εὗρομεν ἐν τῇ Μονῇ, τὰς πληροφορίας δὲ περὶ αὐτοῦ ἠρύσθημεν ἐξ ὧν γράφει ὁ Ἀθ. Παπαδόπουλος Κεραμεὺς καὶ ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Σχολῆς Α. Ρῶτα. Καὶ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τοῦ ἐν τῇ νησίῳ Σωζωπόλεως.

35.

Χαρτ. βομβύκινος 0,29×0,22. 17' αἰῶνος, φ. 102.

Σελίδες δίσηλοι, στίχοι σελίδων 25, στάχσις ἄνευ ξυλίνων πλακῶν.

Μηναῖον Ἀγούσιου.

Τὸ χειρόγραφον περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς τούτου ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας, ἄνευ συναξαρίων. Ἐλλιπὲς κατὰ τὴν ἀρχὴν, τὸ δὲ σφζόμενον ἀρχεται διὰ τῶν λέξεων «λουθήσετε ἵνα τὴν σφαγὴν τοῦ Ἰσαάκ». Παραβληθὲν τῷ ἐντύπῳ ἔχει τὰς ἐξῆς διαφοράς. Ἡ παραβολὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Ἀρχιμανδρίτου Δωροθέου Εὐελπίδου, τοῦ εἶτα Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ τελευταῖον Κορυτσᾶς.

1. Τὰ στιχηρὰ ἐν τισιν εἶναι διάφορα.

2. Οἱ Κανόνες διαφέρουσιν, εἰς τὴν α' ὁ τοῦ σταυροῦ, εἰς τὰς δ' καὶ τὰς ε' ὁ τῶν προεργίων, εἰς τὰς ιδ' ὁ τῶν προεργίων, εἰς τὰς ις' ὁ τῆς ἁγίας εἰκόνας, εἰς τὰς κε' ὁ τοῦ Ἀποστόλου Τίτου, εἰς τὰς κθ' ὁ δεύτερος.

3. Τὸ εἰς τὰς ε' Τριώδιον ἔλλείπει.

4. Εἰς τὴν κα' ἔλλείπει ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας μάρτυρος Βάσσης.

5. Εἰς τὰς κδ' ἔλλείπει ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐτυχοῦς, τίθεται δὲ καὶ εἰς τὰς κε' τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου.

6. Εἰς τὰς λ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἐντυπῶν ἀκολουθίας ὑπάρχει ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φίληκος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

7. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου γίνεται εἰς τὰς κη' τοῦ μηνὸς καὶ οὐχὶ εἰς τὰς κγ'. Ὑπάρχει δὲ σημείωσις εἰς τὰς κζ' περὶ τῆς ἀποδόσεως ταύτης «οὕτω γὰρ παρελήθομεν τανῦν ἐκ τῶν εὐαγῶν μονῶν τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων».

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις ὑπὸ τοῦ γραφέως: «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Παφνουτίου θύτου μοναχοῦ, τάλανος Παφλαγῶνος, ἐπὶ ἔτος Ἰζι' [= 1672] Ἰνδ. ιδ' ἐν μηνὶ μαρτ. ιδ', ἡμέρα Παρασκευῆ».

36.

Χαρτ. 0,30×0,23, φ. 130.

Στίχοι σελίδων διάφοροι ὡς ἐκ τῶν διαφόρων γραφῶν, σελίδες μονόσηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Βιβλίον κατὰ Λατίνων.

1. Περιέχει σύνοψιν τῶν κατὰ τὴν ἁγίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἣτις ἀποκατέστησε Φώτιον τὸν ἁγιώτατον Πατριάρχην εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως καὶ διέλυσε καὶ τὰ σκάνδαλα τῶν δύο ἐκκλησιῶν τῆς τε Παλαιᾶς καὶ Νέας Ῥώμης.

2. (φ. 9^α) *Νεῖλον Καβάσιλα, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης* λόγος ἀποδεικνύς μὴ ἄλλο τι τὸ τῆς διαστάσεως τῶν Λατίνων Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν μέχρι τοῦ παρόντος αἴτιον εἶναι ἢ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν Πάπαν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τὴν τοῦ ἀμφισβητουμένου διάγνωσιν ἐπιτρέψαι, ἀλλ' αὐτὸν μόνον διδάσκαλον ἐθέλειν τοῦ ζητουμένου καθέζεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους ἐν μαθητῶν μοίρᾳ ὑπακούοντας ἔχειν καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀλλότριον τῶν ἀποστολικῶν τε καὶ πατερικῶν καὶ νόμων καὶ πράξεων. (Ἐπιθι P.G. Migne tom. 149).

3. (φ. 16) Τοῦ αὐτοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν *Νεῖλον Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης* ἀπάντησις σαφῆς τε καὶ σύντομος πρὸς Λατίνους, ὡσπερ ἐχειριδίον τι προκείμενον τοῖς βουλομένοις ἀγωνίζεσθαι πρὸς ἐκείνους. Πέντε λόγοι μέχρι τοῦ φύλ. 69^β.

4. (φ. 69^β) Λόγοι Λατίνων, ἐξ ὧν οἴονται δεικνύναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορευόμενον καὶ προτάσεις ὅμοιαι αὐτῶν, δι' ὧν συνάγειν οἴονται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς λύσιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν εἰρημένων σαφέστατα καὶ διαρρηδην.

5. (φ. 128^α) Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀλλ' ἐκ τοῦ πατρὸς μόνον, συγγραφέντος παρὰ τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου διδασκάλου κύρ Ἰωσήφ τοῦ ἐν θανυμασιῶ ὄρει. Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις: «αψδ' [=1704] ἱανουαρ. ις' τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου παμμακαρίστου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης καὶ ὁποῖος τὸ εὐγάλη ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἢ τὸ τύχη ἔξω τοῦ μοναστηρίου τούτου καὶ δὲν τὸ στεῖλη πάραυτα εἰς αὐτό ἢ εὐγάλη κατένα φύλλον ἀπὸ μέσα ἔχει δὲ φύλλα ἑκατοντριάντα ἐν 131, ὅλον νὰ εἶναι ἀφωρισμένος ἢ ἀσυγχώρητος ἀμὴν».

«† μέμνησθε πάντες Ἱεροθέου Σίδης».

37.

Χαρτ. 0,28,5 × 0,21,5, φ. 245.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἔχει ἀνὰ δύο φύλλα ἐκ μεμβράνης, περιέχοντα ἐρμηνείαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἀνεπληρώθησαν δι' ἐτέρας χειρὸς καὶ ἐπὶ ἄλλου χαρτου.

Συναξάριον ἑξαμηνιαῖον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Ἐν φ. 3^β ὑπάρχει τὸ ἑξῆς σημείωμα. «† Τὸ παρὸν ἑξαμηνιαῖον συναξάριον ὑπάρχει τοῦ μοναστηρίου τῆς Χάλκης». Στίχοι σελίδων μονοστήλων 29, διστήλων 32, σελίδες μονόστηλοι καὶ δίστηλοι. Δέσιμον ἐι δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

38.

Χαρτ. 0,31×0,22. 14' αἰῶνος, φ. 226.

Στίχοι σελίδων 28, σελίδες δίστηλοι ἐνιαχοῦ εἶναι σιτόβρωτον, ἐσχισμένον, τὸ δὲ δέσιμον στερεὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἐπικεκαλυμμένον μὲ μέλαν δέσμα.

Τριῶδιον.

«Βίβλος σὺν Θεῷ ἀγίῳ περιέχουσα τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τοῦ Τριῶδιου ἀρχομένη ἐκ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ἕως τῆς ἁγίας Κυριακῆς» ἑλλιπὴς τὸ τέλος φθάνουσα μέχρι τῶν ὡρῶν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Ἐλλείπουνσι τὸ συνοδικὸν τῆ Κυριακῆ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἢ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Ἀκολουθία, περὶ δὲ τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος καὶ τῆς ὁσίας Μαρίας γίνεται μνεῖα καὶ παραπομπὴ εἰς τὸ Μηναιῖον. Τῇ δευτέρᾳ δὲ Κυριακῇ ὑπάρχουσι στιχηρὰ καὶ κανῶν τοῦ Τριῶδιου εἰς τὰ κράσπεδα τοῦ φύλλου 222 ὑπάρχει ἐν μονογραφίᾳ «Χριστόδουλος ἱερεὺς». Παραβλήθη πρὸς τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου.

39.

Χαρτ. βομβυκ. 0,29×0,21. 14' αἰῶνος, φ. 316.

Στίχοι σελίδων 34, σελίδες δίστηλοι, ἡ γραφὴ εἶναι ὡραία. Δέσιμον στερεὸν ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἀλλὰ πεπαλαιωμένον. Τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ φ. 245 δίστηλα, ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 245·287 μονόστηλα, εἶτα πάλιν δίστηλα.

Τριῶδιον.

Ἄνευ ἀρχῆς τὸ σφζόμενον ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Θεοτοκίου τοῦ τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου. Παραβληθὲν τῷ ἐντύπῳ εὔρηται σχεδὸν κατὰ πάντα σύμφωνον, αἱ δὲ διαφοραὶ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἑλλείπει. Τῇ Παρασκευῇ τῆς πρώτης ἑβδομάδος ὁ μετὰ τὴν λειτουργίαν κανὼν διάφορος τοῦ εἰς τὸ ἐντυπον ἔχων ἀκροστιχίδα «θεῖον θεός σε τοῖς βροτοῖς δῶρον νέμει ἡχ. πλάγ. δ' ἀρχόμενος «θεῖαις θεοῦ ἀθανασίας ἐνδοξε». Τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας προστίθεται καὶ δεύτερος κανὼν *Μεθοδίου Πατριάρχου* ἡχος πλ. β' ἀρχόμενος «χαριστήριον ᾠδῆν», ἀλλ' ἑλλείπει ὁ ἐν τῇ τελετῇ τοῦ Συνοδικοῦ κανὼν χαριστήριος Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, εἰ καὶ τὸ συνοδικὸν ὑπάρχει. Ἔτεραι διαφοραὶ ὑπάρχουσιν εἰς τινὰ καθίσματα εἰς τὰ πλείω τῶν Θεοτοκίων καὶ εἰς τινὰ ἑξαποστειλάρια.

Ἀναγνώσματα μετὰ τῶν στίχων καὶ τῶν προκειμένων ὑπάρχουσι ὡς καὶ συναξάρια, ἀλλ' ἀποστολοευαγγέλια ἐλλείπουσι. Προστίθεται ἐπὶ τέλους ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα μετὰ τὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν καὶ τοῦ ἀποστόλου μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Προστίθενται κατόπιν στιχηρὰ ἰδιόμελα καὶ κανῶν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔχων ἀκροστιχίδα «τὸν βασιλέα καὶ ἱερέα σε μόνον σέβω», ἐν δὲ τοῖς θεοτόκιοις «Φιλόθεος» καὶ κατόπιν εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἶτα ἔπονται λόγοι.

α' (φ. 245) Εἰς τὴν τριήμερον καὶ ζωαρχικὴν ταφὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. *Μιχαὴλ τοῦ ἀγνωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν τοῦ Χωνιάτου* οὗ ἡ ἀρχὴ «πάλιν ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει τὸ φῶς».

β' (φ. 254) Τοῦ ἀγνωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν κυροῦ *Γεωργίου τοῦ Βούρση* λόγος εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην πέμπτην «τὸ μὲν φρικτὸν τῆς ἡμέρας σιγῇ τιμῆσαι».

γ' (φ. 262) Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτῃ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου* λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ μυστηρίου καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν «ὀλίγα ἀνάγκη σήμερον πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην εἰπεῖν».

δ' (φ. 267^β) Λόγος εἰς τὰ ἅγια πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ «ὡσπερ ἔκ τινος συνθήματος».

ε' (φ. 271^β) *Γεωργίου ῥήτορος μητροπολίτου Νικομηδείας* λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸ σωτήριο πάθος καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Πρὸς ὑψηλοτάτην ὑμῖν ἀναδραμὸν ὁ λόγος περιωπὴν».

ς' (φ. 281 - 288) *Ἐπιφανίου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου* λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Σωτῆρος καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ. «Τί τοῦτο σήμερον σιγὴ πολλὴ ἐν τῇ γῆ».

ζ' (φ. 290) Προστίθενται κανόνες ἕξ (6) *Ἰωάννου τοῦ Εὐχαΐτων*, ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὁ δεύτερος ὡς ἐκ προσώπου ἀνθρώπου μὴ ὄρωντος, καὶ ὁ τρίτος ὁμοίως, ὁ τέταρτος παρακλητικὸς ὅταν πολεμῆται τις ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων καὶ ὁ πέμπτος κατὰ παθῶν, ὁ δὲ ἕκτος ἄνευ ἐπιγραφῆς, ἅπαντες μετ' ἀκροστιχίδων.

Προστίθενται τὰ Τριαδικά, τὰ στιχηρὰ καὶ καθίσματα κατανυκτικὰ καὶ σταυρώσιμα, καὶ μαρτυρικὰ καὶ κανόνες νεκρώσιμοι κατ' ἦχον. Ἄνευ τέλους λήγοντα εἰς τό: τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας μετὰ τὸ ἰδιόμελον δεύτερον μαρτυρικὸν τοῦ πλ. δ' ἦχου.

Ἐπίσης ἐν φ. 151^β τῷ Σαββάτῳ τῆς πέμπτης ἑβδομάδος εἰς τοὺς οἴκους τῆς Θεοτόκου ἀπαντῶνται αἱ ἀκόλουθοι διαφοραί:

Εἰς τὸ βλέπουσα, ἀντὶ τοῦ πῶς λέγεις, ἔχει «προλέγεις», εἰς τὸ Γνωσιν, ἔχει «χαῖρε σιγῆς δεομένων πίστις». Εἰς τὸ Ἦκουσαν, «χαῖρε ἀοράτων θηρῶν ἀμυντήριον». Εἰς τὸ Ἴδον παῖδες, «χαῖρε τῆς Τριάδος τοὺς μύστας φυλάττουσα».

Εἰς τὸ νέαν ἔδειξε, «χαῖρε κνοφοροῦσα ὁδηγὸν πλανωμένοις, χαῖρε ἀπογεννώσα λυτρωτὴν αἰχμαλώτοις».

Εἰς τὸ ὄλος ἦν, «χαῖρε τῶν πιστῶν ἀναμφίβολον λάλημα».

Εἰς τὸ πᾶσα φύσις ἀγγέλων, «ἀκούοντα δὲ παρὰ πάντων ἀλληλούϊα».

Εἰς τὸ ὕμνους ἅπας, «Ἰσαριθμούς γὰρ ψάμμου».

Εἰς τὸ φωτοδόχον, «Τὸ γὰρ αὐλον ἀνάπτουσα πῦρ» «αὐγὴ τὸν νοῦν φωτίζουσα κραυγὴ τὸν νοῦν φωτίζουσα κραυγὴ δὲ τιμωμένη». «Χαῖρε ὅτι τὸν πολύρρυτον ἀνατέλλεις φωτισμόν, χαῖρε ὅτι τὸν πολὺδωρον ἀναβλύζεις ποταμόν».

Εἰς τὸ ὦ πανύμνητε, «Τοῖς σοι βοῶντας χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε».

Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ φύλ. 2 ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σημείωμα «Τριψῆδιον τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

Καὶ τὸν κώδικα τοῦτον περιεγράψαμεν ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ Κορυτσαῆ Δωροθέου Εὐελπίδου.

40.

Χαρτ. 0,29 x 0,19,5. 1^η αἰῶνος, φ. 336.

Σελίδες δίστηλοι. Στίχοι σελίδων 29 Ἐν μέρει σητόβρωτον. Γραφή εὐανάγνωστος, χεῖρ οὐχὶ τόσο ἐπιμελής. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Τριψῆδιον

Περιέχει, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, τὰς Ἀκολουθίας ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισσαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Λαζάρου μετ' ἀναγνωσμάτων, προκειμένων καὶ στίχων: Τὰ δὲ συναξάρια τίθενται ἅπαντα ἠνωμένα ἐν τῇ ἀρχῇ. Ἐλλείπουσιν ἐξ αὐτοῦ τὸ συνοδικὸν καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος καὶ ὁσίας Μαρίας, οὐδὲ κανόνες καὶ ὑπάρχουσιν εἰς τὰς Κυριακὰς τῆς β' τῆς δ' καὶ τῆς ε' ἑβδομάδος, μόνον δὲ ἀνὰ ἐν στιχηρὸν εἰς τοὺς αἶνους τίθεται.

Ἐπὶ τέλους προστίθεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία τῶν ὀκτῶ ἡχῶν ἄνευ τῶν Τριαδικῶν κανόνων, καὶ κατόπιν οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι, πρὸ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ σημείωσις τοῦ γραφέως. «Τριψῆδιον τοῦ Τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου γραφήσα δὲ τὴν ἐν τι νίσῳ τῆς Σωζοπόλεως ἔτει ςϞϡ [= 6990; = 1482] Ἡσαΐας ἱερομόναχος».

Καὶ οὗτος ὁ κώδιξ προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐν τῇ νησίῳ Σωζοπόλεως.

41.

Χαρτ. 0,32×0,21. 15' αἰῶνος, φ. 415.

Στίχοι σελίδων 26, σελίδες δίστηλοι, ἔλλιπής, ἐρρουλωμένος καὶ κατὰ τὴν στήθωρον. Γραφή εὐανάγνωστος, δέσιμον κατεστραμμένον.

Παρακλητική.

Ἡ ἀρχὴ ἐλλείπει, τὰ σφζόμενα ἄρχονται ἀπὸ τροπαρίων τοῦ ε' κανόνος τοῦ πρώτου ἤχου «ἐν ἀμελείᾳ». Ὁ τρίτος ἤχος παραβληθεὶς τῷ ἐν τῷ ἐντύπῳ ἔχει τὰς ἀκολουθίας διαφορὰς, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου. Μικρὸς ἑσπερινὸς τῷ Σαββάτῳ οὐχ ὑπάρχει, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα τὰ πρώτα στιχηρὰ εἰσι διάφορα προστίθενται καὶ τρία στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου, ἐκ δὲ τῶν στιχηρῶν τῶν ἀσωμάτων, τοῦ προδρόμου κλπ. τίθεται μόνον ἐν ὧς δοξαστικόν. Εἰς τὸν Ὅρθρον τὰ μετὰ τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην στιχολογίαν καθίσματα σχεδὸν ἅπαντα εἰσι διάφορα, καὶ τὴ πέμπτη τοῦ ἁγίου Νικολάου μόνον ἁ κανὼν ὑπάρχει τῇ τετάρτῃ καὶ παρασκευῇ οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰσι διάφοροι, τὰ θεοτοκία σχεδὸν ἅπαντα εἰσι διάφορα. Ἐν τέλει προστίθενται τὰ ἕνδεκα ἑξαποστειλάρια μετὰ τῶν ἑωθινῶν καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἐπίσης ὑπάρχουν ἐλλείψεις καὶ εἰς ἄλλα ἰδίως δὲ εἰς τὸν δεύτερον ἤχον.

Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις: «ἡ παροῦσα παρακλητικὴ βίβλος ὑπάρχει τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐν τῷ Γαλατᾷ καὶ ὅστις ἀποξενώσῃ ταύτην ἐκ τῆς μονῆς αὐτῆς κλοπῆς ἕνεκεν ἐχέτω τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων πατέρων».

42.

Χαρτ. 0,30×0,21. 1Ε' αἰῶνος, φ. 336.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 34. Γραφή ὠραία, τὸ βιβλίον πεπαιωμένον.

Μηναῖον Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου.

Περιέχει καὶ τὰς ἀκολουθίας τῶν τριῶν μηνῶν ἄνευ συναξαρίων μετὰ τῆς προσθήκης τῶν ἀποστολοευαγγελίων εἰς τινὰς ἡμέρας. Παραβληθὲν τοῖς ἐντύποις ἔχει τὰς ἀκολουθίας διαφορὰς, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου. Προστίθεται ἀκολουθία εἰς τὴν α' Ἰουνίου ἢ τοῦ ἑτέρου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ, εἰς τὰς ς' τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ ὁσίου Βησσαρίωνος, εἰς τὰς ιγ' τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ ἁγίου Τριφυλλίου, ἐπισκόπου Λευκωσίας τῆς Κύπρου. Εἰς τὴν κα' Ἰουλίου ἢ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ, εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ ἢ τῶν ἁγίων γυναικῶν Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐπραξίας.

Ἐλλείπουν αἱ ἀκολουθίαι εἰς τὰς ιγ' Ἰουλίου καὶ τοῦ μάρτυρος Γουλινδούχ, εἰς τὰς κς' ἢ δευτέρα, ἔνθα καὶ ὁ κανὼν τῆς πρώτης ἀκολουθίας εἶναι διάφορος, ὁμοίως καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς κα' Αὐγούστου ὡς καὶ εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὴν ι' Ἰουλίου ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἔντυπον ἀκολουθίας ὑπάρχει ἡ τοῦ Ἱερομάρτυρος Τιμοθέου Προύσης. Εἰς τὰς ιγ' Ἰουνίου ἔλλείπει ἡ ἀκολουθία τῶν πρώτων μαρτύρων καὶ προστίθεται κανὼν τῶν δευτέρων. Εἰς τὰς ε' Ἰουλίου, ἀντὶ τῶν εἰς τὸ ἔντυπον δύο ἀκολουθιῶν ὑπάρχει ἑτέρα τῆς ὁσίας Μάρθας μητρὸς τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυμαστοῦ. Εἰς τὰς ζ' τοῦ αὐτοῦ, ἀντὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας ὑπάρχει τοῦ ἁγίου Ἀκακκίου. Ἡ εἰς τὰς κγ' Ἰουλίου ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μάρτυρος Φωκᾶ προστίθεται εἰς τὰς κβ' τοῦ αὐτοῦ, εἰς δὲ τὰς κγ' ὑπάρχει ἀκολουθία τῶν ἁγίων Τροφίμου, Θεοφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Εἰς τὰς λ' Αὐγούστου, ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἔντυπον ἀκολουθίας, ὑπάρχει ἡ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φήλικος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἐλλείπει ὁ πρῶτος κανὼν εἰς τὰς δ' Ἰουνίου, εἰς κς' Ἰουλίου, εἰς τὰς λα' Αὐγούστου, ὁ δεύτερος δ' ἔλλειπει εἰς τὴν β' Ἰουλίου καὶ εἰς τὴν κ' τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ κανόνες εἶναι διάφοροι εἰς τὰς ιβ' Ἰουνίου, εἰς τὰς ιδ' τοῦ αὐτοῦ ἀμφότεροι, εἰς κδ' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, εἰς τὰς λ' τοῦ αὐτοῦ ὁ πρῶτος, εἰς τὴν κ' Ἰουλίου, εἰς τὰς ια' τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὰς ιζ' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, εἰς τὰς ιδ' Αὐγούστου ὁ πρῶτος, ἔνθα προστίθεται ὡς δεύτερος προεόρτιος κανὼν, εἰς τὰς ις' τοῦ αὐτοῦ ὁ πρῶτος, εἰς τὰς κθ' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, ἔνθα προστίθεται καὶ κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ μικρὸς ἑσπερινός.

Εἰς τὰς κε' Ἰουνίου προστίθεται κανὼν τοῦ Προδρόμου ποίημα Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, εἰς τὰς ι' Ἰουλίου ὁ κανὼν καλεῖται Θεοφάνους καὶ οὐχὶ Ἰωάννου μοναχοῦ. Εἰς τὰς κδ' Ἰουλίου τὸ πρῶτον τροπάριον τοῦ κανόνος εἶναι διάφορον.

Εἰς τὰς λα' τοῦ αὐτοῦ προστίθεται κανὼν τοῦ σταυροῦ. Εἰς τινὰς ἡμέρας, ἀλλὰ σπανίως, τὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἰσι διάφορα, ἔλλειπουν δὲ αἱ προφητεῖαι εἰς τὰς κ' Ἰουλίου, εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὰς κς' τοῦ αὐτοῦ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν λειτουργίαν ὑπάρχουσι κατὰ μὲν τὸν Ἰούνιον εἰς τὰς ια' ιδ', κδ', κθ' καὶ λ', κατὰ δὲ τὸν Ἰούλιον εἰς τὰς β', εἰς τὰς ια' εἰς τὰς ιγ', κ', κδ', κε', κς' καὶ λα', κατὰ δὲ τὸν Αὐγουστον εἰς τὴν α' εἰς τὴν β' εἰς τὰς ζ' εἰς τὰς ιε'. Εὐγγέλια δὲ εἰς τὸν ὄρθρον ὑπάρχουσιν εἰς τὰς κδ', κθ' Ἰουνίου καὶ εἰς τὰς ζ' καὶ ιε' Αὐγούστου.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Πατέρων τίθεται μετὰ τὰς ις' Ἰουλίου ἔχουσα στιχηρὰ καὶ κανόνα διάφορον τῶν εἰς τὰ ἔντυπα, καὶ ἐν τέλει Ἀποστολοεὐαγγέλια.

Εἰς τινὰ μέρη ἀνεπληρώθησαν ὑπὸ ἑτέρας χειρὸς σημειωσάσης ἐν τέλει «εὐχεσθαι καὶ συγχωρήσατε ἁμαρτωλῶ Γρηγορίῳ Ἱερομονάχῳ, τῷ ἀνακαινί-

σαντι καὶ σταχόσαντι τὴν δετὴν τριμηνιαίαν βίβλον καὶ παντελῶς διεφθαρμένην, γράψας καὶ τὸν Αὐγουστον ἡμέρας δέκα δύο».

Ἐπίσης ὑπάρχει ἑτέρα σημείωσις ἔχουσα οὕτως: «Εὐχεσθε καὶ συγχωρήσατε ἁμαρτωλῶ Ἰωαννικίῳ τάχα καὶ ἱερομονάχῳ τῷ ἀνακαινήσαντι τὴν δετὴν τριμηνιαίαν βίβλον. Καὶ δεύτερον ἀσταχόσαντι τὴν παντελῶς διεφθαρμένην ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ μονῇ τοῦ τιμίου προδρόμου». Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐν τῇ νησίᾳ Σωζοπόλεως.

43.

Χαρτ. 0,30×0,21. ΙΔ' αἰῶνος, φ. 202.

Βιβλίον λίαν σεσαθρωμένον καὶ ἐν μέρει σητόβρωτον. Στίχοι σελίδων διάφοροι, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκωληκοβρώτων.

Παρακλητική.

Ἐπὶ τῆς ἀκόλουθος σειράς, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Λωροθέου Εὐελπίδου. Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας ἀπαντα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινόν. Τῇ Κυριακῇ εἰς τὸν Ὁρθρὸν οἱ ἀναβαθμοί, ἢ ὑπακοή, οἱ κανόνες καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους, ἑλλειπόντων τῶν Τριαδικῶν κανόνων καὶ τῶν μακαρισμῶν, ἐκ δὲ τῶν καθισμάτων μόνον τὰ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τίθενται μετὰ τὴν τρίτην ᾠδὴν τῶν κανόνων· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας εἰς μὲν τὸ κύριε ἐκέκραξα: στιχηρὰ τίθενται τὰ τοῦ ἐντύπου ἀπόστιχα, μετὰ δὲ τὸ καταξίωσον ὑπάρχουσιν ἕτερα στιχηρὰ τῆς ἡμέρας μὴ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἐντύπῳ, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ὑπάρχουσι μόνον οἱ κανόνες καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ μαρτυρικά, ἐκ τῶν καθισμάτων μόνον τῶν μετὰ τὴν Α' στιχολογίαν τιθεμένων μετὰ τὴν τρίτην ᾠδὴν.

Ἐν τέλει ὑπάρχουσι τὰ ἑνδεκα ἑξαποστειλάρια μετὰ τῶν ἑωθινῶν δοξαστικῶν καὶ κατόπιν κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον «πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς» καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει ἡ συνήθης σημείωσις, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Παναγίαν.

44.

Χαρτ. 0,44×0,22. ΙΔ' αἰῶνος, φ. 307.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἀνά δύο φύλλα ἐκ μεμβράνης. Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 30. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Λογματικὴ παροπλία Εὐθυμίου Ζυγαδηνοῦ.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ χειρογράφου ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς: «Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι τῆς Παναγίας μου Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ τιμωμένης, καὶ ὅστις τὸ ἀποξενώσῃ ἐκεῖθεν, ἢ ἂν τύχῃ καὶ παραλέσῃ

εἰς τὰς χεῖράς τινας, καὶ δὲν τὸ στείλῃ πάραυτα εἰς τὸ ἅγιον αὐτῆς Μοναστήριον, τὸ ἐν Χάλκῃ νὰ εἶναι ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ὀργὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας ὡς ἱερόσυλος καὶ ὅστις κόψῃ ἀπὸ τοῦτο κἂν ἓνα φύλλον νὰ κοπῇ τὸ χέρι του. Οἱ πατέρες μέμνησθε Ἱεροθέου Σίδης. Καὶ κατωτέρω: «κἀγὼ τῇ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιῦ πνεύματος τὸν ἀφαιρήσαντα ἢ φύλλον κόψαντα τὸν ἔχω ἀφωρισμένον παρὰ θεοῦ καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτον καὶ τυμπανιαῖον. † Παῖσιος ὁ πρόφῃν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἀποφαίνεται.

Ἐν τέλει ἐν φ. 299^β «Τέλος τῆς Δογματικῆς πανοπλίας κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους ςωμ [= 6840 = 1332]. Ἰνδ. ΙΕ' διὰ χειρὸς Βασιλείου ἱεροδιακόνου τοῦ Περδουρίου».

Ἐν φ. 300. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπίγραμμα ἐπιτύμβιον εἰς τὸν τάφον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἐξηγηθὲν παρὰ Νικήτα Παφλαγόου καὶ μετ' αὐτὸ (φ. 301^β) ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Δόξα τῷ Θεῷ καὶ χάρις τῷ δεῖξαντι τὸ τέλος.

*Τῆς δακτυλογράφῃν, τῷ κεκτημένῳ
τῷ ἀναγινώσκοντι μετ' εὐλαβείας
φύλαττε τοὺς τρεῖς, τῷ Τριάς Τρισολβία,
Σὺ Χριστέ μου τέθηκας ἄρχῃν καὶ τέλος,
Ὅς Χριστέ τῷ γράφῃν πταισμάτων λύσιν,
τὸ δὲ ἐνεργήσαντι καὶ χροῖσιν ἔχοσι
Βασιλεῖν διάκονι τῷ Περδουρίῳ.
Οἱ ἀναγινώσκοντες τὴν δε πικτίδα
ἐὰν σφάλμα εὔρηται ἐνδεὶ τῇ δέλτῳ
μὴ μέμφεσθαι μου, Τὴν ἀμαθῆς ὑπάρχω
ἀλλ' εὐχεσθε μοι δέομαι, ἱκετεύω
ὅπως πταισμάτων λύσιν ἐνθῶν ὁ κλήμιον
λέγεται! Θεὸς σώσει τῷ γεγραφοῦτι
προσεβείαις τῶν ἁγίων σὺν τῷ Προδρομῳ
τῆς Θεοτόκου καὶ Παρθένου Μαρίας
ἵν' εὐρω χάριν ἐν τι μελλούσῃ κρίσει
τῶν ἀμετρήτων μου πταισμάτων τε πάντων.
Καὶ ἐν μοναῖς δικαίων Θεὸς ματιάζει.
Ἡ γὰρ χεὶρ ἢ γράψασα τὴνδε πικτίδα
σαλεῖται τάφῳ καὶ καλύπτεσθαι λίθῳ
γραφῆ δὲ μενεῖ εἰς αἰῶνας αἰώνων.*

Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἐν ἔτει ςωμ [= 1332] ».

(φ. 302^α) Λίβελλος τῶν ὀρθοδόξων τῶν Χριστιανῶν πίστεως.

(φ. 304) Τὰ κεφάλαια τῆς προσθήκης τῶν Λατίνων.

Εἰς τινὰ σημείωσιν εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου (φ. 307) γίνεται μνεΐα ναοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῦ ριακίου», εὐθὺς δ' ἀμέσως εἰς τὸ ἀπέναντι ἄγραφον φ. 308 ἔχει κατάλογον βιβλίων εὐρισκομένων εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν «† εἰσὶν τὰ βιβλία τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου εἰς τὸ ριάκι τοῦ ἔτους ρωσα' [= 6871 - 1363] Ἰνδ. α.».

Μετ' αὐτὸ ἔχει 4 φύλλα πρόσθετα τὰ δύο ἐκ χάρτου ἄγραφα καὶ τὰ δύο ἐκ μεμβράνης ἀνήκοντα εἰς Συναξάριον. Ἐπίσης ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου τὰ ὅμοια.

45.

Χαρτ. 0,29 × 0,20 1Ε' αἰῶνος, φ. 423.

Δέσιμον ἔξ ὑπομέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκοληκοβρώτων. Βιβλίον κατεστραμμένον ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ σεσαθρωμένον ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως. Χεῖρ ἀμαθεσιότη καὶ ἀμελής. Σελίδες δίστηλοι· στίχοι σελίδων 34.

Τριώδιον καὶ Πεντηκοστάριον.

Περιέχει, κατὰ τὰς ἐξακριβώσεαι τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, πάσας τὰς ἀκολουθίας τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων μετ' ἀναγνωσμάτων, προφητειῶν καὶ ἀποστολοευαγγελίων. Ἐλλείπουνσι τὸ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας συνοδικὸν καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, τῆς ὁσίας Μαρίας, τὰ τῷ Μ. Σαββάτῳ ἐγκώμια καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Μετὰ τὰς ὥρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ὑπάρχει κανὼν τῆς Θεοτόκου θρηνητικὸς. Ἐν φ. 415, ἐν ἀρχῇ τῆς β' στήλης, ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις. «Ἐλήφε τέρμα τὸ παρὸν Τριώδιον καὶ πεντηκοστάριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ εὐτελοῦς Γεωργίου ἱεραίως καὶ προτοκατιχитоῦ τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχιείου τοῦ καβαζήτου ἐκ τῆς $\frac{10}{20}$ $\frac{25}{21}$ [= Κολωνίας] κατὰ τὸν μῆνα Αὐγουστον τῆς ιε' Ἰνδ. ιδ' ἔτους ρσϑθ' [= 6959 = 1451] Ἀμὴν. Σῶτερ Θεὲ πάντων».

Μετὰ τὴν σημείωσιν ταύτην προστίθενται καὶ τὰ τῆς πρώτης καὶ μεγάλης ἑβδομάδος Εὐαγγέλια, μεθ' ἧ ὑπάρχει ἕτερα σημείωσις. «Ἐτλειώθη τῷ παρῶν Τριώδιον καὶ Πεντηκωνστάριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαθεσιότου ἱερέως Γεωργίου τάχα καὶ προτοκατιχитоῦ τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἔτους ρσϑξ [= 6960 = 1452].

Τὸ βιβλίον τοῦτο πιθανῶς ἦν κτῆμα τῆς ἁγίας Σοφίας.

46.

Χαρτ. 0,27 × 0,20. 1Δ' αἰῶνος, φ. 211.

Σεσαθρωμένον καὶ σητόβρωτον. Στίχοι σελίδων 28 σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Γραφή καθαρά.

Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει τὴν ἐξῆς σημείωσιν· «ἐγράφη ἐν ἔτει ρωνα' [= 6851 = 1343] Ἐπὶ τοῦ α' ἐξωφύλλου γέγραπται: Σπουδαῖον ἐν δὲ τῇ α' σελίδι τοῦ φ. 7 «Τυπικὸν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

47.

Χαρτ. 0,35 x 0,20. 1Ζ' αἰῶνος.

Στίχοι σελίδων 25, σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκοληκοβρώτων.

Λόγοι διαφόρων Πατέρων καὶ Πατριαρχῶν ἐν 8λφ 33.

Περιέχονται ἐν αὐτῷ:

1. (φ. 3^α - 13^β) Λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀδελφοθέου ἐπισκόπου τῶν Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ». Τέλ. «ἐγὼ δὲ Ἰάκωβος ἔγραψα... γενομένου δὲ θορύβου... κλπ. ὁ ἡ δόξα ἀμήν».

2. (φ. 13^β - 20^α) Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ μακαριωτάτου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀρχὴ ἡμῖν ἑορτῶν ἢ παροῦσα πανήγυρις».

3. (φ. 21-30^β) Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ λόγος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη, πᾶν γένος ἀνθρώπων».

4. (φ. 30^β - 39^α) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχὴ «λαμπρῶς πανηγυρίζει ἡ κτίσις σήμερον».

5. (φ. 40 - 45^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου ἐγκώμιον εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Εἰ μετρεῖται γῆ σπιθαμῇ καὶ σπαρτίῳ περιγράφεται θάλασσα».

6. (φ. 45^β - 57^β) Τοῦ αὐτοῦ Ἀνδρέου Κρήτης εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας, ὅτι ἐκ γένους κατάγεται τοῦ Δαβὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄλλαι μὲν ἄλλαι ἑορτῶν ὑποθέσεις τοὺς βουλομένους».

7. (φ. 57^β - 65^β) Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Λαμασκηνοῦ Λόγος τῇ αὐτῇ ἑορτῇ καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ διαφόρων μαρτυριῶν, ὅτι ἐκ σπέρματος κατάγεται τοῦ Δαβὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις καὶ πάλιν ἐγὼ δεξιὸς ἐστιάτωρ».

8. (φ. 65^β - 73^α) Ἐπιφανίου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ἐγκώμιον εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰς ἐκλαμπούσας τῆς Θεοτόκου ἀκτῖνας».

9. (φ. 74 - 79^β) Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ὁμιλία εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ἐλέχθη δὲ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «φαιδρὸς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ χάριτος ἐμπεπλησμένος».

10. (φ. 79 - 83^α) Τοῦ μακαρίου *Πρόκλου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί».

11. (φ. 84 - 94^β) *Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας* Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα «Πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεων ἀρχάς».

12. (φ. 94^β - 103^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Αἱ τῶν θείων πανηγύρεων ἐλλάμψεις».

13. (φ. 103^β - 108^β) *Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἴδου πάλιν ἕτερα πανήγυρις».

14. (φ. 108^β - 118^β) *Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρά καὶ παραδόξος ἡ παρούσα πανήγυρις».

15. (φ. 118^β - 126^β) Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε ἀπήρχετο μετὰ τοῦ Ἰωσήφ ἀπογραφῆναι ἐν Βηθλεὲμ πόλει Ἰούδα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ. «Ὡσπερ οἱ τὴν Χρυσίτιν μεταλλεύειν λαχόντες».

16. (φ. 126^β - 142^β) *Μεθοδίου Ἐπισκόπου Πατάρων* Λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ Συμεῶνα καὶ Ἄνναν, οὗ ἡ ἀρχὴ. «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἶόν τε διὰ βραχέων».

17. (φ. 142^β - 147^β) *Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «πολλὴ μὲν λίαν ἡ σύνοδος καὶ πρόθυμος ὁ ἀκροατής».

18. (φ. 147^β - 162) *Γεωργίου Νικομηδείας* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰ τῆς παρουσίας ἡμῖν ἱερᾶ πανηγύρεως».

19. (φ. 163 - 169) *Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν: «Πολλοὶ τῶν μεγάλων τὴν παρθενίαν θαυμάζουσιν». Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ λόγου ἐν φύλλον ἄγραφον.

20. (φ. 169^β - 174^α) *Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών κήρυσσε Ἱερουσαλήμ χόρυσεν λαός».

21. (φ. 175 - 204^β) *Σωφρονίου Ἱεροσολύμων* Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. «Εὐαγγέλια, ἀδελφοὶ εὐαγγέλια καὶ πάλιν ἐρῶ εὐαγγέλια».

22. (φ. 204^β - 217^α) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς παναχράντου καὶ παννυμνίτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχὴ «ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ λύσασα τὴν πρώτην ἀράν».

23. (φ. 217 - 216^α) Ἰωάννου τοῦ Λαμασκηνοῦ Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλικὴ καὶ ὑπέρξενος ἑορτὴ τε καὶ πανήγυρις». Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ λόγου 2 καὶ ἡμίσεια σελίδες ἄγραφοι.

24. (φ. 226^β - 230^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια· πάλιν ἐλευθερίας μηνύματα».

25. (φ. 230^β - 234^α) Γρηγορίου Νικοισαρείας Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Σήμερον ἀγγελικῆ παρατάξει, ὕμνωνδίαί φαιδρύνονται».

26. (φ. 235 - 243^β) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. «Οἱ τὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν τῷ ἀύλω καὶ καθαρωτάτῳ φωτί».

27. (φ. 243^β - 251^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Μυστήριον ἡ παροῦσα πανήγυρις».

28. (φ. 251 - 264^α) Ἰωάννου τοῦ Λαμασκοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν. «Ἔστι μὲν ἀνθρώπων οὐδεὶς, ὃς κατ' ἀξίαν».

29. (φ. 265 - 275^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν.

«Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων γίνεται φησὶν ὁ σοφώτατος Σολωμός».

30. (φ. 275^β - 280^α) Ἰωάννου τοῦ Λαμασκοῦ Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἑρωτικῶς πρὸς τι διακειμένοις ἐπὶ γλώσσης αἰεὶ τοῦτο φέρειν».

31. (φ. 281 - 295^α) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ὅσοι τὸ σεπτὸν τοῦτο τῆς Θεοτόκου κατελήφατε τέμενος».

32. (φ. 296 - 308^β) Μοδέστου Ἱεροσολύμων Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ἄφατος ἢ πανίερὸς γνῶσις τῶν σεπτῶν ἑορτῶν».

33. (φ. 308^β - 326^α) Γεωργίου Νικομηδείας Λόγος εἰς τό: εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου.

«Πρὸς Ὑψηλοτάτην περιωπὴν ἡμῖν ὁ λόγος ἀναδραμών».

Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημείωσις: «Ἡ Τὸ παρὸν βιβλεῖον ὑπάρχει τῆς Παναγίας καὶ ο πειος το ἀποξενόσει νὰ ἔχη τὴν κατάραν τῆς ἡ δε χεῖρ του γράψαντος σαπίσα τε εἰς τάφο. Τὸ 1695. Εἶτα ἡ μονοκονδυλία Κωνσταντεῖς. Κάτωθεν τῆς σημειώσεως ταύτης ὑπάρχει τὸ καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι «Ἄναρχος κτλ. καὶ κάτωθεν Μακάριος Ἱερομόναχος καὶ οἱ στωριγράφως γράφη καὶ στέργη τάνωθε γεγραμένα». Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ὑπάρχει ἡ σημείωσις: «Αὕτη ἡ παροῦσα βίβλος ὑπάρχει τῆς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, γέγονε δὲ διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τοῦ Πανοσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἐν Ἱερομονάχοις καὶ Πνευματικοῖς κυρίου Φιλοθέου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Κύπρου καὶ καθηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς ἐγεγράφη δὲ παρὰ τοῦ τιμιωτάτου ἐν διδασκάλοις κυρίου Ἀνθίμου ἐν ἔτει 'ζριζ' [= 7117 = 1609] ὅστις δὲ ἀποξενήσῃ ταύτην ἐξ αὐτῆς τῆς ἱερᾶς μονῆς καὶ σεβασμίας τὰς ἀρὰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἐχέτω, καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν τὸ ἀνάθημα καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰουδα ὑπαρχέτω. Ἀμήν».

Ἐν τῷ αὐτῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχουν τὰ ἑξῆς:

- « Ἀναρχος θεὸς καταβέβηκε καὶ ἐν τῇ Παρθένῳ κατώκησε.
 « Βασιλεὺς τῶν ὄλων καὶ Κύριος ἦλθαι τὸν Ἀδὰμ ἀναπλάσασθαι.
 Γηγενεῖς σκιρτάτε καὶ χαίρετε, τάξεις τῶν Ἀγγέλων εὐφραίνεσθε.
 « Δίκαιος Ἰωσήφ ῥῆμα ἤκουσε Ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησε.
 Εἶτα μονοκονδυλία Κωνσταντῖνος 1695.

Ἐν μηνὶ Ἰανουαρίου ἐκ χώρας Τζινάρι.

Εἰς τὴν προηγουμένην σελίδα εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τῶν λόγων ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις.

« † ἦλθα κάγο ο Π' Κόστατεης εἰς τὴ μονὴν τῆς Παναχράντου δεσπίνης ἡμῶν θκς καὶ ἀπαρθένου Μαρήας ἐκ χηρας Κουρῆ εἰς τὸν κερὸν του καθηγουμένου Ἀθανασίου ἱερομονάχου καὶ εκαμα εικάνον κερὸν 1695. κάτωθεν ἡ αὐτὴ τῇ ἀνωτέρω μονοκονδυλία.

Ὁ κῶδιξ οὗτος περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀν. σελ. 59. 63.

48

Χαρτ. 0,29 × 0,21. 14' αἰῶνος, φ. 275.

Στίχοι σελίδων ἀπροσδιόριστοι, σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Συναξαριστῆς Σεπτεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Ἐπιγραφή: « Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὅλου χρόνου. Ὅθεν καὶ ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις εἶτε τὸν δια μαρτυρίου εἶτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον ».

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἐν φύλλον ἐκ μεμβράνης περιέχον πιθανῶς συναξάριον ἁγίων τινῶν. Ἐν τῷ τέλει:

« Εἴληφε τέρμα βίβλος ἡ προκειμένη παρ' ἐμοῦ τοῦ τλήμονος μοναχοῦ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐνδεκάτῃ, ἡμέρα ιετάρτη τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα Ἰνδ. θ' ἔτει ,ζωλγ' [= 6833 = 1325].

Ἐτέρα σημείωσις. « Δέδωκα τὸ παρὸν ὥσπερ δανικὸν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Πέτρας, ἵνα ἀναγινώσκωσι μνήμας ἁγίων ἐν ἔτει ,ζϞοα' [6971 = 1463] Ἰνδ. ια'.

Εἰς τὸ φ. 69^β « Γεννάδιος » ὅστις πιθανῶς εἶναι ὁ γράψας καὶ ὁ κτήτωρ.

Εἰς τὸ φ. 70. « Τὸ παρὸν βιβλίον ἔστι τοῦ μεγάλου Δουκὸς ἀπὸ τὴν Σηλυβρίαν καὶ δέδωκε τοῦτο ἐν τῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἵνα ἀναγινώσκωσι τὰς μνήμας τῶν ἁγίων. Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐν ὅλῃ τῇ κτίσει πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ βίβλος ὁμοῦ καὶ τὰ ἕτερα ἐν τῇ μονῇ τῆς Σηλυβρίας ἦτοι τοῦ Μ. Δουκός.

Εἰς τὸ φύλ. 157^β ἔχει «Γενναδίου», ἐν δὲ τῷ φύλ. 158 «Τὸ παρὸν βιβλίον ἐστὶ τοῦ μεγάλου δουκὸς ἀπὸ τῆ σηλύβρια».

Ἐν φ. 275^β «μνήσθητι Κυ' τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Ἰωάσαφ μοναχοῦ τοῦ ἀφιερῶσαντος τὸ παρὸν Συναξάριον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐπονομαζομένου Χς ὁ πληροφορητής».

49.

Χαρτ. 0,30,5 × 0,20,5. 17' αἰῶνος, φ. 224.

Στίχοι σελίδων 26, σελίδες μονόστηλοι. Γραφή καθαρά, ἀλλ' ἀνορθόγραφος. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Παλλαδίον Λαυσαϊκόν.

Τὸ Λαυσαϊκόν ἐκτείνεται μέχρι τοῦ φύλλου 104, μεθ' ὃ τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου. Ἐν τέλει ἔχει τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς θείας ἱερᾶς βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ τῇ νήσῳ κειμένου, ἀντικρὺ Σωζοπόλεως». Εἶτα «μετῆλθον ὄλην τὴν βιβλίον ταύτην, ἀλλ' ἐσφαλμένη ἐστὶν ὄλη κατὰ τὴν γραφὴν καὶ ἀδιόρθωτος ψυχωφελεστάτη δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν».

Ὁ Ἡρακλείας Καλλίνικος ,αψκς' [=1726] Ὀκτωβρίου. Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

50.

Χαρτ. 0,31 × 0,21. 17' αἰῶνος, φ. 160.

Στίχοι σελίδων 35, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ὑπομέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Βιβλίον καλῶς διατηρημένον, χεῖρ καλλιγράφος.

Μηναῖον Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου.

Περιέχει, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, τὰς ἀκολουθίας τῶν δύο μηνῶν ἄνευ συναξαρίων. Ἐλλιπὲς κατὰ τὴν ἀρχὴν, τοῦ σφζομένου ἀρχομένου ἀπὸ τῶν λέξεων τοῦ δευτέρου τροπαρίου τῆς πρώτης ᾠδῆς τοῦ τῇ πρώτῃ τοῦ Φεβρουαρίου δευτέρου κανόνος «ἐτέλεσας ταῦτα παναοίδιμε».

Εἰς τὴν ι' Φεβρουαρίου ἐλλείπουσιν αἱ προφητεῖαι καὶ εἰς τὰς κδ' τοῦ αὐτοῦ προστίθενται προφητεῖαι. Εἰς τὰς κα' Φεβρουαρίου προστίθεται ἀκολουθία Εὐσταθίου Ἀντιοχείας καὶ εἰς τὴν κη' Μαρτίου Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς δὲ τὰς β' Μαρτίου ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἐντυπον ἀκολουθίας ὑπάρχει ὁ τοῦ ἁγίου Θεοδοίου Κυρήνης.

Αἱ δὲ ἀκολουθίαι τῆς δ' καὶ τῆς ε' Μαρτίου μετατίθενται ἐναλλάξ.

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ συγγραφέως «τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς δόξαν εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν τέλος».

«Ἀμβροσίου τάλανος ἀθλίου θύτου ἐν χρόνοις τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας Χριστὸν ,αφκζ [= 1527].» Ἀυτόθι προστίθεται καὶ ἡ γνωστὴ σημείωσις τοῦ Μητροφάνους.

«Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς παντουργοῦ Τριάδος» ἄνευ ἀνορθογραφῶν καὶ ἄνευ ὑπογραφῆς.

*Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς Παντουργοῦ Τριάδος
τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης τε μονῆς τοῦ ἐπόπτερου
Καὶ εἴ τις βουληθῆ ποτὲ ταύτην ἀποστερηῆσαι
κεχωρισμένος ἔσται Τριάδος τῆς ἁγίας
ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ γε καὶ τῷ ἐλευσομένῳ».*

(Ἔπεται συνέχεια)

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ὁ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων

SISMANOGLIO
MEGARÒ

SISMANOGGIO
MEGARÒ